

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Veac nou

ORGAN AL CONSILIULUI GENERAL A. R. L. U. S.

CITIȚI
IN ACEST
NUMĂR:

Teatrul Maiakovski printre noi

Actorii Eduard Marțevici, Svetlana Mizeri, Maxim Strauh și Lev Sverdlin vorbesc cititorilor revistei noastre

(pagina 6-7)

Viața ideilor

SISTEMUL „OM - AUTOMAT“

de Ion Ciofu
(pag. 5)

RADIO-LOCAȚIA PLANETEI VENUS

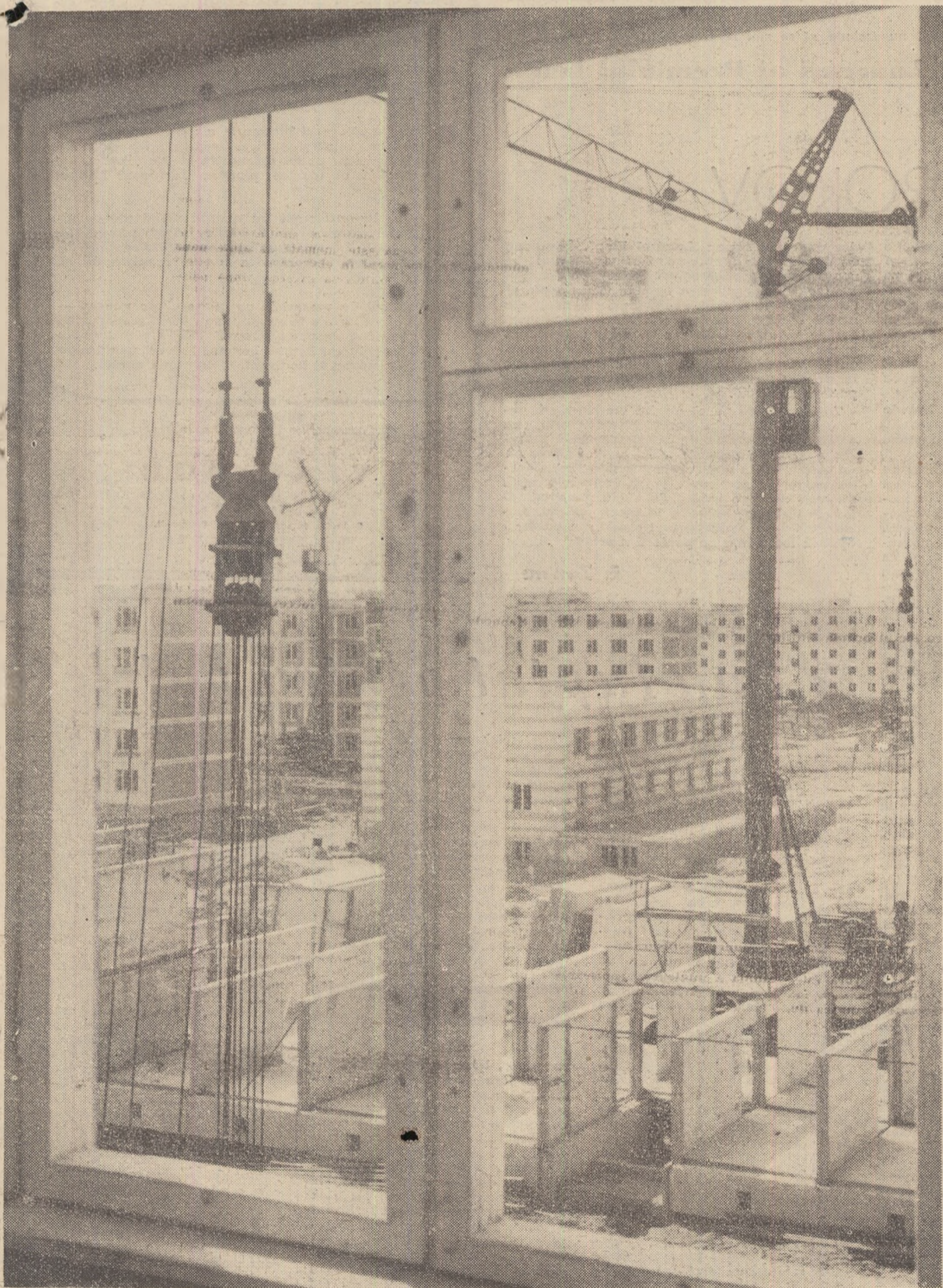
de prof. univ.
Călin Popovici
(pag. 8)

*Trei capitale
comentează
întîlnirea*

*N.S. Hrușciov
- J. Kennedy:*

- MOSCOVA
- VIENA
- WASHINGTON

(pag. 12)

Pe 50.000 de metri pătrați se întind noile clădiri din sud-vestul Moscovei. Pereții lor sînt alcătuiți din panouri prefabricate

ANUL XVII

22

(846)

2 Iunie 1961
12 PAGINI 1 LEU

ÎN CINSTEA
CELUI DE AL XXII-LEA
CONGRES AL P. C. U. S.

Inițiative... Inițiative... Inițiative...

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., înseamnă pentru oamenii sovietici, un nou prilej de a-și lua angajamente în vederea îndeplinirii și depășirii sarcinilor de plan în toate unitățile de producție. Întrecerea socialistă a căpătat un deosebit avânt, inițiativele pornite din sinul maselor au luat forme mai bogate, mai variate, mai larg cuprinzătoare decât oricând.

Oamenii sovietici, educați de partid, știu că socialismul va cuceri întreaga lume nu prin forța armelor prin demonstrarea concretă a superiorității sale în statornicirea unei vieți îmbelșugate și fericite pentru cei ce muncesc. Această convingere însuflețește colectivele din uzine și de pe ogoare, de la orașe ca și de la sate, în întrecerea pentru obținerea unei abundențe de bunuri materiale de calitate superioară.

Printre obiectivele întrecerii socialiste care se desfășoară în întreaga Uniune Sovietică în cinstea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. găsim angajamente privind realizarea unei producții mai mari și mai bune, realizarea de economii prin noi invenții, inovații și raționalizări, angajamente de ridicare necentenită a calificării cadrelor.

Un exemplu grăitor îl constituie, în industria metalurgică, inițiativa luată de metalurgiștii de la Lipeț care au încheiat un contract de întrecere socialistă cu metalurgiștii de la Cerepoveț. Ceea ce este caracteristic acestei inițiative, este faptul că partenerul ales este un colectiv care se poate mândri, la rîndul lui, cu realizări tot atât de importante privind indicii procesului de producție ca și cel de la Lipeț.

Cu prilejul întrecerii în cinstea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., mișcarea raționalizatorilor, inovatorilor și inventatorilor a luat în Uniunea Sovietică un neasemuit avânt. În Gruzia, de pildă, s-a angajat o întrecere socialistă pentru obținerea titlului de „cea mai bună întreprindere în domeniul invențiilor și raționalizărilor”. Numărul participanților la această mișcare se ridică la peste 10.000 de oameni. În cadrul întrecerii au loc o serie întreagă de perfecționări, rețoritoare la extinderea automatizării, a mecanizării și introducerii tehnologiei înaintate. Colectivele combinatului chimic din Ohtinsk, ale uzinelor „Karl Marx”, „Svellana” și „Krasnaia Zarea” din Leningrad au luat inițiativa patriotică de a îndeplini planul anual de automatizare, de mecanizare și de introducere a tehnicii înaintate până la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., deci cu două luni jumătate înainte de termen.

Un nou avânt a luat, de asemenea, lupta pentru obținerea titlului de colective de muncă comunistă. Astfel, peste 50 întreprinderi și 3580 de brigăzi din Letonia sînt angajate în întrecerea pentru titlul de cîste de colective de muncă comunistă.

Această strălucitoare activitate creatoare cuprinzînd milioane de oameni din toate unitățile de producție este oglindită, deopotrivă, de inițiativa muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor aparținînd unor întreprinderi din Moscova — uzina de carburatori, fabrica de produse zaharose „Udarnița” și uzina nr. 4 de agregate din beton armat. În aceste întreprinderi, muncitorii, tehnicienii și inginerii înscriu, într-o carte specială închinată celui de al XXII-lea Congres al partidului, angajamentele luate personal de fiecare, ce proiecte anume vor realiza în timpul cît a mai rămas până la deschiderea Congresului, ce vor mai face în scopul îmbunătățirii calificării profesionale și ridicării nivelului cultural. Această inițiativă a muncitorilor celor trei întreprinderi din Moscova a stîrnit un puternic ecou în întreaga țară. Muncitorii din Leningrad nu au zăbovit s-o preia iar tineretul altător pe pămînturile destelenite a urmașii acest exemplu.

Pe ogoare — în colhozuri și sovhozuri — tot mai multe angajamente sînt luate pentru îmbunătățirea continuă a metodelor agrotehnice, pentru obținerea unor producții din ce în ce mai mari la hectar.

Tineretul sovietic se află în primele rînduri ale întrecerii socialiste. Brigăzile de muncă comunistă ale lui Vladimir Pavlov și Vladimir Kazimirciuk, de la centrala din Bratsk, au chemat tinerii de pe șantiere să termine și să dea în exploatare noile întreprinderi industriale înainte de termen. Tinerii constructori de la Bratsk și-au luat de asemenea angajamentul de a livra mai multe mii de metri cubi de beton peste plan și de a termina montarea primelor două grupuri de generatoare, pînă la deschiderea Congresului.

Tineretul școlar participă, și el, sub forme noi, la uriașa mișcare pornită în întreaga țară în întimpinarea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. Este cunoscută inițiativa remarcabilă a absolvenților unei școli medii din regiunea Moscova care au hotărît să creeze un nou sovhoz în plină stepă, cu numele primului cosmonaut, Iuri Gagarin. Absolvenții școlii medii nr. 17 tot din Moscova au hotărît, în unanimitate, să lucreze într-un sovhoz și au chemat pe toți absolvenții din raionul lor să le urmeze exemplul.

Întreaga țară sovietică se pregătește pentru întimpinarea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. cu noi biruințe care dovedesc întregii lumi că munca avîntată și creatoare a oamenilor sovietici este exclusiv îndreptată spre asigurarea fericirii omului, spre statornicirea păcii în lumea întreagă — cu alte cuvinte, pentru traducerea în viață a visului de aur nutrit de omenirea comunistă — comunismul.

Bogdan Varvara

Ținutul Țelinii. Construcția elevatorului de la centrul de transbordare din Kustanai se desfășoară cu succes.

Agricultura cea mai mecanizată din lume

În anii puterii sovietice s-a produs în agricultură o adevărată revoluție tehnică. Datorită acestui fapt agricultura sovietică a ajuns cea mai mecanizată agricultură din lume. Astfel, în U.R.S.S. lucrările de bază ale solului, de întreținere a culturilor și de recoltare a cerealelor păioase sînt mecanizate în proporție de peste 99 la sută. În multe domenii — printre care mecanizarea lucrărilor în viticultură, în cultura cartofilor, a stelei de zahăr ș.a. — nivelul mecanizării în U.R.S.S. se apropie de cel al mecanizării complexe și integrale, pe cîtă vreme în S.U.A. el nu atinge nici 30 la sută. În momentul de față aproape că nu există lucrări în colhozuri și sovhozuri care să nu se execute mecanizat.

Succesele mari înregistrate de agricultura sovietică au fost nemijlocit legate de extinderea și adîncirea mecanizării și electrificării lucrărilor în toate ramurile producției agricole. Înzestrarea tehnică a agriculturii sovietice se face nu numai prin mărirea continuă a numărului de mașini și tractoare, ci și prin asigurarea deplinii lor folosiri. În agricultura S.U.A., datorită contradicțiilor generate de proprietatea privată asupra pămîntului și a mijloacelor de producție, se folosește aproximativ doar 45 la sută din capacitatea de lucru a tractoarelor.

Se mai cuvine precizat faptul că Uniunea Sovietică are cele mai multe institute de cercetări științifice pentru mecanizarea și electrificarea agriculturii, la care trebuie adăugate și secțiile de cercetări în domeniul mecanizării și electrificării ramurilor agricole din cadrul institutelor zonale și de ramură tehnico-științifice, precum și stațiunile experimentale din diversele regiuni agricole ale țării. Rezolvînd o serie de probleme mari, legate de mecanizarea și electrificarea producției agricole, oamenii de știință sovietici au adus o prețioasă contribuție nu numai în domeniul practicii mecanizării și electrificării lucrărilor agricole, ci și în rezolvarea problemelor teoretice ale construcției de mașini agricole.

O însemnătate deosebit de mare pentru progresul tehnic în agricultură o are crearea agregatelor purtate, acționate hidraulic precum și a șasiurilor autopropulsate, care sînt universale și foarte ușor de condus. Uniunea Sovietică a fost prima țară din lume care a introdus șasiurile autopropulsate. Prin extinderea în producție a agregatelor suspen-

date și a șasiurilor autopropulsate, în anii septenarului se va face o economie de peste un milion de oameni, care lucrau ca mînuitori de mașini și agregate.

Este cunoscut apoi că Uniunea Sovietică a fost prima țară din lume care a experimentat și introdus în practică sistemul de comandă de la distanță a tractoarelor, precum și sistemul de copiere automată a lucrărilor de către tractoare. Încă din 1959, în sovhozurile din regiunile destelenite un tractorist conducea 3-5 tractoare.

În producția agricolă a U.R.S.S. există peste 1000 de tipuri diferite de mașini pentru mecanizarea complexă a tuturor ramurilor de producție din sectorul vegetal și animal. În concordanță cu rezultatele cercetărilor științifice, pentru prima oară în

lume, s-a trecut la construirea de combine purtate și tractate ori autopropulsate pe șenile și semișenile, capabile să recolteze chiar în condiții dificile de sol și climă. De asemenea, mașini de alimentare automată a semănătorilor, de plantat răsaduri și puișii de pomi, de mecanizare a lucrărilor de întreținere la culturile tropicale — lămii, portocali etc. În U.R.S.S. a fost creată o combină universală, originală, pentru recoltarea tuturor culturilor puse pentru siloz, indiferent de modul cum au fost semănate și de talia lor.

În sectorul zootehnic, pe baza extinderii electromecanizării, productivitatea muncii în fermele sovhozurilor și colhozurilor crește de 2,5—3 ori. Autohrănitorele pentru porcine și păsări reduc cheltuielile de muncă pentru hrănirea porcilor și păsărilor de circa 30 de ori! În noile construcții zootehnice, un îngrijitor deserveste cam 200 de vaci, 2-3000 de porcine la îngreșat și 10.000 de păsări, această datorită mecanizării tuturor lucrărilor.

Pe baza sarcinilor trasate de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, următorii ani vor deveni ani de largă dezvoltare a cercetărilor științifice în domeniul mecanizării și electrificării producției agricole, de extindere continuă a parcului de mașini și tractoare, precum și a nivelului și ritmurilor lucrărilor agricole electromecanizate.

E. Popescu-Jianu

DRUMUL ÎN COSMOS (IV)

(text prescurtat)

Saratovul ne-a plăcut. Am sosit în oraș în luna august. După ce ne-am instalat la căminul din strada Micurini nr. 21 am pornit îndată spre Volga. Pe malurile acestui frumos fluviu s-a născut marea Lenin. Am petrecut vreme îndelungată în preajma lui, admirându-i cursul repede și întinderile de necuprins. Era o privești care se armoniza cu starea noastră sufletească, căci pășeam într-o viață nouă, necunoscută încă.

Toți candidații aveau emoții din pricina examenului de admitere. Dar noi, cei din Liubertși, nu trebuia să dăm examen căci absolviserăm școala cu calificative excepționale.

Lată că au început și cursurile. Școala noastră se afla pe strada Sacco și Vanzetti. Desigur, atmosfera de aici era mult mai severă decât la școala de meserii. Și exigențele erau mai mari și programa de învățămînt mai încărcată — lucrări de laborator, studii în bibliotecă... În grupa noastră erau 35 cursanți veniți din diferite orașe ale Uniunii Sovietice. Printre ei erau cîțiva comunisti, participanți la Marele Război pentru Apărarea Patriei. Erau căsătoriți și aveau și copii. Pe toți îi minase aici setea de cunoștințe, dorința de a fi cel mai folositor țării.

Noi trei — Petușkov, Ciugunov și eu — o duceam bine cu învățătura căci mai aveam încă totul proaspăt în minte. Ni se spunea „moscoviții nedespărțiți”. Desseori colegii ne cereau ajutor, iar noi îi ajutam cu plăcere să-și lămurească problemele neclare. Unii cursanți stăteau foarte prost cu matematica. Nouă însă ne plăcea acest obiect. Ne dădeam seama că în epoca noastră, în secolul atomului, nu poți trăi fără matematică. Totul se bazează pe calcule precise. Și ardeam de dorința să avem rigla de calcul:

Pentru mine ca și pentru toți cosmodoliștii, școala tehnică nu era numai o școală unde îți poți însuși cunoștințele, ci și o minunată școală a vieții.

În timpul liber, făceam mult sport. Am organizat și o echipă de baschet. Încă la școala de meserii mă pasiona acest joc viu, rapid. Echipa noastră a participat la campionatul orașenesc și s-a clasat prima dintre școlile tehnice din Saratov. Iarna, de trei ori pe săptămînă făceam antrenament în sală.

Desseori mergeam la cinema. După fiecare film ne spuneam părerea, discutăm aprins. Mie mi-a plăcut „Povestea unui om adevărat”, turnat după romanul lui Boris Polevoi. L-am vizionat de cîteva ori, așa cum am citit și cartea de caracter a omului sovietic, Alexei Meresiev — prototipul eroului din „Povestea unui om adevărat” — s-a dovedit mai puternic decît eroii mei preferați din opera lui Jack London, imi era mai apropiat în ce privește caracterul și năzuințele. De multe ori am cumpănit în minte cum aș fi procedat eu dacă m-aș fi aflat într-o situație asemănătoare. Din copilărie îndrăgisem „Țănuțul”, cartea lui Iosif Voinich. Era eroul preferat al băieților. Îmi plăcea Țănuțul, dar pe Marsesiev îl iubeam mai mult. Era contemporan cu mine, trăia alături de noi, în aceeași țară, doream mult să-l întîlnesc și să-l string mină vinjoasă.

Am citit mult, recuperînd ceea ce nu izbutisem să fac în copilărie. Ca pe toți tinerii, mă pasiona Jules Verne, Conan Doyle și Herbert Wells. Noi știam că pe scriitorul englez L. A. interesat Rusia Sovietică, că în anii de foamete a venit la Moscova, a stat de vorbă cu Vladimir Ilici Lenin și a scris cartea „Rusia în cealaltă”.

Herbert Wells se indoise de planul leninist de electrificare a țării. Dar noi vedeam cu propriii noștri ochi cum caravane de șlepură transportau pe Volga în jos materiale pentru construirea hi-

drocentralei de la Kuibișev. Tot ceea ce a prevăzut Lenin a fost împlinit sub ochii noștri de minile harnice ale poporului sovietic.

Ne-am petrecut tinerețea într-o perioadă foarte interesantă. Trebuia să ne grăbim cu învățătura. Eram necesari prețutindeni. Și la noi în țară, și în străinătate se petreceau multe evenimente care preocupau pe toți cursanții școlii tehnice și mai ales pe noi, cosmodoliștii.

Approape toți elevii școlii erau cosmodoliști. Eu am fost ales membru în biroul organizației de comsomol. A-veam multe sarcini obștești cu atît mîi mult cu cît îndeplineam și funcția de secretar al asociației sportive locale „Rezervele de muncă”. Trebuia deci să folosesc fiecare minut ca să mă pot achita de toate îndatoririle.

A sosit și ultimul an de studiu la școală. De la cărți și manuale am trecut tot mai mult la munca practică, la stagiul în producție. Mai întîi am fost trimis la uzina „Voikov” din Moscova, apoi la uzina „Vulkan” din Leningrad. În primele zile de ședere aici, am cutreierat Leningradul, cuprinși de un entuziasm fără precedent. Ne aflam doar în orașul care a devenit leagănul Revoluției din Octombrie. În lume nu există alt oras cu un trecut revoluționar atît

Căpitanul echipei: Iuri Gagarin (primul din stînga).

de bogat ca Leningradul. Aici totul amintea de luptă. Și zidurile fortăreței Petropavlovsk și podurile de peste Neva, și clădirea fostei uzine Putilov, unde a lucrat și a murit unchiul meu Timofei Matveev.

După ce ne-am întors la Saratov, ne-am amintit multă vreme de Leningrad.

Unul dintre obiectele mele preferate a continuat să rămîna, ca mai înainte, fizica, pe care ne-o preda un profesor la fel de remarcabil ca Lev Mihailovici Bepalov. Mulți dintre noi avem un deosebit respect față de Nikolai Ivanovici Moskvin. Fizica este un obiect greu. Dacă nu cunoști matematica, te descurci greu în fizică. Profesorul nostru ne preda interesant, atrăgător.

Un tehnician trebuie neapărat să cunoască fizica — ne spunea Nikolai Ivanovici Moskvin, căci globul pămîntesc se învîrtește după legile fizicii.

Moskvin a organizat un cerc de fizică, unde se prezentau referate. Mie mi-a dat sarcina să vorbesc despre lucrarea savantului rus Lebedev cu privire la presiunea luminii. Referatul a fost bine apreciat, așa că am început să pregătesc o altă temă: „K. E. Ţiolkovski și învățătura lui despre motoarele pentru rachete și despre călătoriile interplanetare”. Pentru aceasta a trebuit să citeșc lucrările științifico-fantastice ale lui Konstantin Ţiolkovski, ca și celelalte cărți legate de această problemă pe care le-am găsit în bibliotecă.

Ţiolkovski m-a răscolit profund. Tot ceea ce spune acest savant, a fost confirmat de știință și de propriile lui experiențe. K. E. Ţiolkovski a scris că era avioanelor cu elice va fi urmată de era avioanelor cu reacție și a rachetelor. Într-un cuvînt tot ceea ce a prevăzut geniul lui K. E. Ţiolkovski s-a realizat. Urma să se împlătească și visul lui despre zborul omului în spațiul cosmic.

deam că imediat o să mergem pe aeroport și o să zburăm. Cînd, colo, aceleași săli de clasă, aceleași probleme la tablă și aceleași manuale! Calea spre aerodrom și spre avion s-a dovedit mult mai lungă decît ne închipuisem noi.

Primele luni ale anului 1955 au fost foarte încordate pentru noi. Trebuia să muncim, cum s-ar spune, pe ruptură ziua lecții la școala tehnică, iar seara

de IURI GAGARIN

Mi-am încheiat referatul cu cuvintele lui Konstantin Eduardovici:

— Omenirea nu va rămîne veșnic pe Pămînt, ci, în goana după lumină și spațiu, va pătrunde mai întîi timid dincolo de limitele atmosferei, iar apoi va cuceri tot spațiul din jurul Soarelui.

Cînd am citit aceste cuvinte am simțit că inima îmi bate mai tare. Toți membrii cercului nostru au fost uimiți de puterea și profunzimea de gîndire a savantului. Asupra acestei fraze, asemănătoare cu o formulă, îmi atrăsese atenția chiar Lev Mihailovici Bepalov, pe cînd mă aflam la școala medie din

ra la aerodrom. Se apropia și susținerea proiectelor de diplomă căci trebuia să facem bilanțul celor patru ani de curs la școala tehnică. Mi s-a repartizat o temă destul de dificilă — fabricarea de către o secție de turnătorie a unei producții în serie de 9.000 tone piese pe an.

Pentru lucrarea de diplomă trebuia să fac foarte multe desene. Așa că mi-am amintit cu recunoștință de bătrînul profesor din Liubertși, care mi-a prezintă gustul pentru desen. Materialul necesar lucrării mi l-am procurat de la bibliotecă școlii precum și de la bibliotecă orașenescă. Experiența, deși nu prea mare, acumulată anterior la școala de meserii, la uzina din Liubertși ca și în timpul stagiului făcut la Moscova și Leningrad, mi-a fost de folos. În timp ce mă ocupam de lucrarea de diplomă căutam să nu pierd nici o lecție de la aeroclub. Acolo, de altfel, terminasem studiul teoriei și dădusem examen la acest obiect. Eram frînți de oboseală și abia reușeam să ajungem în dormitor unde adormeam într-o clipă. Doream să începem cît mai repede lecțiile de zbor, căci niciodată pînă atunci, nici măcar ca pasager, nu mă înălțasem în văzduh. Dar dacă o să-mi fie teamă, dacă o să ameteșc sau o să vomit? To-varășii mei vîrșnici îmi povestiseră tot felul de lucruri despre zborul cu avionul.

Dar înainte de a începe lecțiile de zbor, se proiectase efectuarea a oel puțin unei lansări cu parașuta.

— Să vedem dacă băieții sînt curajoși — ne-a spus cu un zîmbet șiret instructorul nostru, pilotul Dmitri Pavlovici Martianov.

Era doar cu cîteva ani mai în vîrstă decît mine, nu prea înalt, dar masiv. Venise la aeroclub dintr-un regiment de vînătoare. Ne-a povestit că a absolvit școala militară de piloți din Borisoglebsk și era foarte mîndru că acolo a învățat Valeri Cikalov. După ce a slujit cîteva timp într-o unitate, a fost demobilizat și a început să lucreze ca instructor la aeroclub. Firește, după serviciul militar s-ar fi putut înscrie la un institut oarecare ca să devină inginer sau agronom, dar el a preferat să lucreze într-un aeroclub.

— Nu mă pot lipsi de aerodrom, nu pot să nu zbor — ne spunea el.

Martianov era un adevărat pilot și nu putea trăi fără aripi. Noi știam că acest om încercat nu se va liniști pînă cînd nu va face din noi piloți.

(Va urma)

Undeva pe Marte: — Gagarin? Desen de L. Samoilova

Unul din proiectele organizării teritoriului Expoziției universale din 1967

Tot globul - oaspete al Moscovei

de N. Dudorov

Comisarul general al Expoziției universale de la Moscova (1967)

Peste șase ani, mai precis la 20 mai 1967, în capitala Uniunii Sovietice se va deschide Expoziția universală cu deviza „Progres și pace”.

Organizarea în U.R.S.S. a Expoziției universale coincide cu o dată memorabilă în viața poporului nostru: semicentenarul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

În vederea soluționării cu succes a problemelor legate de alcătuirea planurilor tematice, de organizare a prezentării și de aspectul arhitectonic al viitoare expoziții, a fost creat, pe lângă comisarul general al expoziției, un consiliu consultativ.

După cum se știe, la ultima Expoziție universală de la Bruxelles au participat 44 state. Uniunea Sovietică — organizatorul expoziției din 1967 — va invita toate țările din lume, precum și organizații internaționale.

Ce probleme va trebui să soluționeze uriașa armată a arhitecților, constructorilor, lucrătorilor din transport, care se ocupă de problemele expoziției?

Expoziția universală va fi situată pe colina Teplostansk la șase kilometri sud de Universitatea de Stat din Moscova, între autostrada Moscova-Kiev și șoseaua Kaluga.

Din centrul Moscovei, cea mai mare parte a vizitatorilor se va îndrepta spre expoziție pe două magistrale principale — bulevardul Lenin și șoseaua Kaluga, precum și pe bulevardul Vernadski din vecinătatea celor dintâi. Magistralele dintre expoziție și centrul orașului se vor lărghi mult.

Cum va arăta orașul expoziției?

La baza schiței generale de plasare a secțiilor și pavilioanelor naționale, stă principiul continental (geografic). Conform proiectului, secția U.R.S.S. va

cuprinde 28 de pavilioane unionale și republicane. Pentru secțiile țărilor străine, se rezervă un teritoriu de 135 hectare. Pavilioanele organizațiilor internaționale vor cuprinde 20 hectare, iar zona de odihnă — 105 ha. Restul teritoriului este destinat construirii de cinematografe, puncte de atracție, bazine cu apă, magazine, restaurante, cafenele, firește, aceste date vor putea fi modificate în cursul proiectării planului general și a pavilioanelor.

Pentru participanții străini la expoziție se rezervă un teritoriu care va fi împărțit după cum urmează: țările Europei vor ocupa 60 hectare, țările Asiei — 30 ha, țările Africii — 16 ha, Australia și Noua Zeelandă — 5 ha, S.U.A. și țările Americii Latine — 25 ha.

Pavilioanele sovietice vor prezenta însemnătatea istorico-mondială a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, victoriile dobândite în viața politică, economică și culturală a țării sovietice. Vizitatorii vor afla rezultatele îndeplinirii planului septenal de dezvoltare a economiei naționale. Standurile rezervate acestui scop vor ocupa în pavilioanele sovietice locul de frunte. Expoziția va face cunoscute și perspectivele construcției desfășurate a societății comuniste.

Expoziția va cuprinde, de asemenea, pavilioane unionale pe teme, cum ar fi: „Știința”, „Bogățiile naturale”, „Industria grea”, „Industria ușoară și alimentară”, „Electrificarea și energetica”, „Agricultura”, „Transportul și comunicațiile”, „Construcția și arhitectura”, „Invățământul”, „Cultura și arta”, „Sănătatea”. În pavilionul „Cosmos” standurile și exponatele vor prezenta realizările științei sovietice în cercetarea spațiului cosmic.

O construcție simbolică — exprimând într-o formă arhitectonică-sculpturală ideea și deviza „Progres și pace” — va fi, pe drept cuvânt, centrul expoziției. În această privință, Expoziția universală de la Moscova continuă tradiția expozițiilor de la New York (Globul și obeliscul), a celei de la Paris (turnul Eiffel) și a celei de la Bruxelles („Atomium”).

Se presupune că Expoziția universală de la Moscova va fi vizitată de 50 milioane de oameni. În medie, vor trece hotarele expoziției 300.000 de vizitatori zilnic, iar în perioada „de vîrf” vor fi transportați peste 100.000 de pasageri pe oră. Pentru a soluționa problema cazării turiștilor străini și a oaspeților din diferite regiuni ale Uniunii Sovietice, se vor construi hoteluri-pensiuni, hoteluri și campinguri pe teritoriul din preajma expoziției.

Considerăm că serviciul de informații trebuie organizat în așa fel, încât vizitatorul să știe chiar de la intrarea în expoziție, care sînt punctele ei principale și unde anume. Pentru aceasta, e necesar să se instaleze standuri colorate cu ecrane de televiziune, care vor informa vizitatorii asupra expoziției sau asupra a ceea ce trebuie văzut în primul rînd, dacă vizitatorul dispune de timp limitat. În condițiile mijloacelor moderne de comunicație, acest serviciu s-ar putea organiza în așa fel încît printr-o simplă apăsare pe un buton, vizitatorul să poată obține informația necesară.

„Epoca noastră poate și trebuie să devină epoca împlinirii idealurilor mărețe, epoca păcii și progresului”, aceste cuvinte rostite de N. S. Hrușciov, șeful guvernului sovietic, exprimă gîndurile și aspirațiile tuturor oamenilor cinstiți de pe pămînt, care nutresc credința fermă în victoria inevitabilă a forțelor păcii și rațiunii asupra forțelor întinericului și războiului. Pacea și progresul sînt două noțiuni inseparabile. Ele simbolizează tot ce e mai bun, mai înaintat pe pămînt și de aceea au fost alese ca deviză a Expoziției universale de la Moscova.

Viața ideilor

Multă vreme, omul și mașina au stat față în față, într-un raport paradoxal: omul, constructorul mașinii, era constrîns să se adapteze, să devină, într-un fel, o prelungire a acesteia. Asaltul tehnicii moderne spre mașini și agregate tot mai perfecționate a reactualizat mereu acest raport. Relațiile de producție socialiste au pus în fața oamenilor de știință și tehnicienilor sarcina de a reconsidera dintr-un punct de vedere nou raportul om-mașină, de a depăși punctul de vedere după care funcția omului în tehnica modernă este doar aceea de mijlocitor, de interpus mecanic, între mașină și produsele ei.

Tehnica modernă a creat numeroase mașini automate de reglare și control, capabile să îndeplinească funcții de dirijare considerate altă dată ca un apanaj doar al omului. S-a văzut însă că, indiferent de nivelul de dezvoltare al tehnicii, omul nu poate fi înlăturat din procesul de dirijare a mașinilor. Încadrat de panouri și mese de comandă, operatorul urmărește diverse informații ale zecilor de scale care centralizează activitatea unor complexe uriașe (cum ar fi, de pildă, centralele energetice) și intervine în împrejurări esențiale pentru desfășurarea procesului de producție. Dacă este așa, nu înseamnă oare că proiectanții, constructorii, trebuie să adapteze în mare măsură instalațiile la om? Cum trebuie făcută această adaptare în condițiile extinderii pe scară largă a automatizării complexe? Activitatea legată de proiectarea și funcționarea unor astfel de instalații a dus în circulație, în ultima vreme, expresia „sistemul om-automat”. Știind că omul este veriga principală în procesul

de producție, cum trebuie organizat sistemul pentru a pune în evidență acest rol?

O serie de oameni de știință sovietici printre care A. N. Leontiev, N. G. Levandovski, K. L. Leontiev și D. A. Oșanin au încercat cu succes rezolvarea teoretică a acestei sarcini, demonstrînd utilitatea cercetărilor pe care le efectuează psihologii, fiziologii și specialiștii în științele tehnice, într-un sector dificil aflat la intersecția științelor biologice și tehnice.

Problema asocierii omului și a au-

torului se va îndrepta spre expoziție pe două magistrale principale — bulevardul Lenin și șoseaua Kaluga, precum și pe bulevardul Vernadski din vecinătatea celor dintâi. Magistralele dintre expoziție și centrul orașului se vor lărghi mult.

Pentru o corectă reflectare este nevoie de o anumită durată de acțiune a excitantului simplu. În cazul cînd este nevoie să-și mute privirea de la o scală la alta, dispecerul nu poate citi în 1/10 sec. mai mult de un cuvînt cu un număr mijlociu de litere sau un număr de 3—4 cifre, ș.a.m.d.

Mai trebuie ținut seama și de faptul că excitanții semnalizatori au unele caracteristici, cum ar fi: intensitatea, forma, culoarea, mărimea (pentru semnale vizuale), înălțimea,

prințitoare a analizatorului verbotomotor, posibilitatea realizării dirijării verbale a proceselor tehnice de producție. Această linie nouă de dezvoltare deschide perspective nimitoare și orizonturi deosebit de atractive pentru activitatea în comun a fiziologilor și inginerilor proiectanți.

Cercetările sovietice au arătat că nu putem privi sistemul „om-automat”, în sine, fără a ține seama și de influența pe care o are mediul înconjurător asupra omului. Prin aspectul și prin fondul de excitanți care se repetă, mediul poate avea un efect stimulator sau, prin caracterul său stereotip, inhibitor. În proiectarea centrelor de comandă trebuie mers atît de departe încît să se țină seama și de stări ca plictiseala, oboseala și somnolența, care aparent nu intră în sistem ca factori importanți. O serie de cercetări au și arătat, în această privință, utilitate, unor săli-dispecer mai întinse, de mici dimensiuni, tovarășia altor operatori, activitatea în comun, completarea atribuțiilor de supraveghere și control cu o activitate mai variată de întreținere a aparatelor ș.a.

Problema creării celor mai nimerite condiții psiho-fiziologice pentru activitatea omului în sistemul „om-automat”, reprezintă doar unul dintre aspectele unei probleme mai generale, aceea a raportului dintre om și mașini. Cercetători din diferite domenii de specialitate — de la tehnicienii la fiziologi, de la matematicieni la psihologi, de la biologi la specialiști decoratori — o abordează deseori printr-o fructuoasă muncă în comun.

SISTEMUL „OM-AUTOMAT”

tomatelor într-un singur sistem trebuie apreciată și rezolvată atît pe baza specificului factorilor tehnici ai mașinii, cît și ai celor umani. Reiese, de aici, orientarea și necesitatea studierii factorilor psihologici și fiziologici legați de o serie întreagă de performanțe tehnice. Granițele tehnice au trebuit să fie plasate în funcție de posibilitățile omului. Ele trebuie să folosească, în mod optim, însușirile cele mai comune ale operatorului.

Printre cele mai importante sarcini ale adaptării automatelor la om amintim pe aceea a volumului schimbului de informații (date elementare senzoriale) dintre om și mașină. Un dispecer poate avea în același timp în cîmpul atenției sale mai mulți excitanți vizuali (un cadran, cîteva semnale luminoase), unul sau doi excitanți sonori, toți acestia fiind necesari luării unei hotărîri.

timbrul și țaria (pentru semnale auditive). Ei au de asemenea și caractere temporale și spațiale (durată, direcție, discrepanță etc.). Toți acești factori trebuie determinați cu precizie.

Un operator este inclus adesea în sistem prin intermediul nu al unui singur simț, ci prin al mai multora. Aceeași activitate din jur, dacă este complexă, o percepem pe căi diferite, care se contopesc într-o impresie, într-o apreciere unică. Se pune deci problema rezolvării tehnice a unor complexe de semnalizatori, corespunzătoare unor sarcini analoge analizatorilor vizuali, auditivi sau motori. Și nu numai atît. În rezolvările sistemului de pînă acum, operatorul era firește, nevoit să citească, să gîndească, să caute soluții în vederea unei hotărîri, a unei comenzi. Tehnica modernă însă poate studia astfel, pornind de la folosirea mai cu-

Ion Ciofu

Teatrul Maiakovski

printre noi

ASISTÎND LA SPECTACOLE

Vladimir Maiakovski cerea teatrului să fie *agitatoric*, să înfiurească, adică, direct conștiința spectatorului, sugerându-i probleme asupra cărora el să mediteze și după ce a părăsit sala de teatru. În concepția sa, teatrul era deci o *artă mobilizatoare*, un mijloc de a influența conștiința și gândirea spectatorului cu ajutorul teatrului, făcând aceasta indeajuns de puternic ca să realizeze acea sugestie de care pomeneam, dar și indeajuns de discret spre a nu limita printr-o materializare scenică exhaustivă imaginația și participarea publicului.

Această concepție despre rostul artei dramatice o împărtășește colectivul mariului teatru din Moscova ce ne-a vizitat săptămîna trecută și care poartă numele lui Vladimir Maiakovski. El este condus de un strălucit regizor, Nikolai Ohlopkov, fost elev al unuia dintre cei mai reputați regizori ai teatrului revoluționar sovietic, Meyerhold.

Spectatorii noștri vor discuta, cu siguranță, multă vreme de aici înainte despre arta acestui colectiv, despre modalitatea în care aduce el pe scenă o piesă, despre preocuparea lui de a pune în lumină sensurile cele mai adânci ale unui text, ca și despre ampoarea pe care adevărurile acestuia o capătă în limbajul artistic al Teatrului „Maiakovski”. Spectatorii noștri vor discuta de bună seamă, și nu fără revelație, despre însăși modalitatea montării pieselor pe scenă, o modalitate menită să spargă limitele cadrului clasic al scenei, a scenei-cutie, spre a aduce acțiunea dramatică în mijlocul publicului, ca pe o problemă a sa, pusă în dezbateri. Aceasta explică mizanscenele în care — ca la „Hotel Astoria”, „Poveste din Irkutsk” sau „Viori de primăvară”, văzute la București, ca și în altele văzute de noi la Moscova — actorii coboară în sală fără să recedă a receptivitatei spectacolului, ci dimpotrivă, sporindu-l-o prin captarea lui totală la desfășurarea acțiunii și expunerea faptelor de viață. În felul acesta se realizează dintr-o dată două scopuri urmăriți: mai întâi acțiunea este transferată în sîmul colectivului spectator-actori, în al doilea rînd, actorul poate să-și comenteze personajul și să-și trăiască în imediată apropiere a celui cărui i se adresează, folosind mimica, expresia cea mai nuanțată, mai fină, capabilă să dea glas fremătăului său interior. Această apropiere a actorului de public, echivalentă cu prim-planurile din film, are un mare rol în lansarea mesajului piesei, în intensitatea dezbaterii problemelor ei.

Ne-am dat seama de eficiența acestei viziuni scenice la „Hotel Astoria”, de pildă, piesa lui Stein pe care publicul nostru a văzut-o cu ani în urmă și pe o scenă bucureșteană, ca și în alte teatre din țară. În regia lui Nikolai Ohlopkov și V. F. Dudin, lucrarea dramatică a lui Stein devine un uriaș poem-simfonie închinat eroismului și abnegației omului sovietic în anii Marelui Război pentru Apărarea Patriei. Camera din „Hotelul Astoria” din Leningradul asediat de fasciști capătă aci sensul unei scene în care se confruntă conștiința oamenilor sovietici cu propria lor viață și faptele lor, ea capătă sensul unei redue pe care luptă adevărul și progresul împotriva vremelnicej neguri ce o împrejmuiește. Regizorii au creat în spectacolul lor un climat de o mare adîncime și încordată dramatism deschizînd interperții — între care artiștii populului A. A. Hanov (Konovalev), B. N. Tolmazov (Troian), B. L. Levinson (Batenin), T. M. Karpova (Linda) și artiștii emeriți A. P. Lukianov (Tiulenev), A. N. Kozîreva (Katerina Mihailovna), V. I. Buharev (Jemeiugov) — perspectivă creării unor caractere puternice, complexe, veridice. La acest prim spectacol dat în București de Teatrul „Maiakov-

ski”, ne-am dat seama pe deplin cum un regizor animator ca Nikolai Ohlopkov, el însuși o mare personalitate artistică, știe să înmănușeze și să orzo-genizeze în scopuri artistice înalte, o distribuție alcătuită și ea din mari personalități.

În cea de a doua seară, am fost martorii unei adevărate demonstrații de virtuositate regizorală și interpretativă într-o altă piesă a lui Stein: „Viori de primăvară”. Regizorul acestui spectacol, artista emerită a R.S.F.S.R., E. I. Zotova, a tratat spumoasa lucrare a lui Stein ca pe cea mai autentică comedie populară, ajutîndu-se în chip minunat și integrînd organic în spectacol muzica special scrisă de compozitorul Soloviov-Sedoi. Viața cu toate meandrele și intîmplările ei, oamenii ei feluriti ca temperament, personalitate, dar avînd aceleași feluri, sînt aduși în mijlocul publicului, în mijlocul acelora din care, de fapt, fac parte. Într-un bloc din Moscova sugerat cu mult simț al plasticului și sugestiei de decorurile pictoriilor scenografii E. K. Kovalenko și V. F. Krivoseina prin scheletele metalice svelte și impresionante ale noilor clădiri — mai multe familii de oameni ai muncii își trăiesc intîmplările de viață, unele hazlii, altele mai puțin hazlii și în sfîrșit altele chiar triste, dacă ne gîndim la lecția ce o primește sclivisitul și infumuratul Goșa. Spectacolul acesta ne-a dovedit amplitudinea, gama talentului interpretativ al unor actori pe care cu o seară înainte îi văzusem în drama „Hotel Astoria”, ca de pildă artistul popularului al R.S.F.S.R., A. A. Hanov, sau artista popularului a R.S.F.S.R., T. M. Karpova care deține în „Viori de primăvară” rolul unei soții puțin ridicole, puțin îmbrășată și speriată la gîndul că prin mutarea soțului ei în alt serviciu ar trebui să părăsească Moscova. Am admirat-o pe artista emerită V. M. Orlova ca și pe artistul popularului al R.S.F.S.R., M. M. Strauh, interpretul lui Lenin în film, care aci joacă un rol plin de dezinvoltură și farmec, aproape un comperaj — Șahmatov, (scriitorul ce povestește și comentează cele ce se întîmplă). L-am prețuit în această piesă pe L. N. Sverdlin, artist al popularului al U.R.S.S., cunoscut pentru talentul său interpretativ și pentru gama largă a posibilităților lui ca gen și nuanțare.

„Poveste din Irkutsk” de Alexei Arbuzov, ultimul spectacol prezentat de acest teatru în turneul de la București, a fost, după părerea noastră, și cel mai reprezentativ atît pentru forța și talentul regizoral al lui Nikolai Ohlopkov cît și pentru modalitatea de teatru folosită de el. Drama lui Arbuzov — povestea unei fete pe care dragostea o transformă și pe care colectivul de muncă o ajută să treacă prin clipele ei grele de viață — capătă pe scena Teatrului „Maiakovski” un dramatism concentrat și adînc emoțional.

Montarea scenică datorată lui Ohlopkov și-a propus să situeze în prim plan omul nou cu etica lui, fondul uman comun, indiferență de personalitate pe care o au eroii din piesă. Nimic din viața oamenilor de pe scenă nu este străin oamenilor din sală, ceea ce și face ca modalitatea punerii în scenă — un platou adus între scenă și sală; o punte care leagă scena de platou și pe acesta de sală, acțiunea petrecîndu-se după împrejurări pe toate aceste puncte de joc — să fie cu totul adecvată dezbaterii artistice propuse și să nu surprîndă pe nimeni, să creeze tuturilor sentimentul că se află ei înșiși printre eroii lui Arbuzov, în Irkutsk. Povestea Valiei a căpătat în această viziune scenică o forță generalizatoare, capabilă să exprime întregul climat de viață al lumii noastre noi. De aceea, spectacolul „Poveste din

Irkutsk” nu rămîne doar o tratare exemplară a unui caz, ci devine o sinteză filozofico-artistică a unei dezbateri pe probleme de etică. Cu strălucire și devotament artistic netărmurit, interpreta Valiei, S. N. Mizeri, interpretul lui Viktor, A. S. Lazarev, al lui Serghei, E. E. Marțevici (o echipă de tineri deosebit de ineztrați) au creat pe adevărați eroi ai piesei lui Arbuzov, ajutați fiind de aproape întreaga echipă actoricească a teatrului, care a preluat celelalte roluri, inclusiv pe cele din cor.

Turneul la București al Teatrului „Maiakovski” din Moscova a însemnat pentru publicul nostru, ca și pentru oamenii noștri de artă și de teatru, un eveniment pe care nu-l vor uita, și din care au mult de învățat.

Mircea
Alexandrescu

Schița de decor pentru piesa „Viori de primăvară”

Un poem Oh

Intîlnirea dintre regizorul principal al Teatrului „Maiakovski” și piesa lui Arbuzov „Poveste din Irkutsk” pare să reprezinte unul din acele evenimente fericite, cînd artistul și-a găsit personajele și tema cărora li se poate dedica intru totul, cu întreaga sa fantăzie și putere de creație. Spectacolul Ohlopkov cu „Poveste din Irkutsk” este, în amănuntele și în totalitatea sa, un fel de confesiune generală a regizorului, care își mărturisește nestîngherit crezul său artistic, așa cum s-a cristalizat el după o viață de căutări infrigurate.

Într-adevăr, cu „Poveste din Irkutsk” în interpretarea ansamblului „Maiakovski”, pășești într-un univers foarte original. Lucrul acesta îl remarcă și spectatorul care străbate acest univers într-o stare de contemplare obiectivă și spectatorul care îl străbate copleșit și încîntat de valorile sale. De aceea, o întrebare se ridică stăruitor: care sînt elementele fundamentale și particularitățile artei regizorale a lui Ohlopkov? Un răspuns succint trebuie să aibă în vedere cei puțin două dintre laturile principale ale acesteia: capacitatea regizorului de a sonda cu o minuțiozitate unică sufletul personajelor aduse în lumina reflectoarelor, și imbinarea unor elemente de contrapunct în ceea ce privește captarea și angrenarea publică în desfășurarea spectacolului.

Să ne lămurim.

Spectacolul Ohlopkov cu „Poveste din Irkutsk” este fragmentat, așa cum o indică și programul, într-un număr de scene care corespund viziunii regizorului despre evoluția personajelor și despre dinamica generală a spectacolului. Arbuzov considera că piesa arc două părți, corespunzătoare celor două faze distincte din existența eroilor săi. Păstrînd, în linii generale, indicația autorului, Ohlopkov a clădit unitatea spectacolului pe 20 de scene și la fiecare scenă gongul ar fi putut să răsunec cu aceeași îndrep-

tățire ca la începutul fiecăreia dintre cele două părți, într-atît sînt de perfect delimitate cele două momente din viața eroilor și acțiunea piesei. Cu fiecare scenă, el spăria nărilor și problematica piesei vin să se despartă din alt unghi, pînă la cunoașterea lor definitivă. Se poate spune că fiecare scenă reprezintă o compoziție sa proprie, ar putea fi discutate menea unui întreg spectacol și, în aceeași măsură, cu fiecare scenă pătrundem mai adînc în stîntța dramei și asistăm la desăvîrșirea spectacolului armonios.

Se înțelege că și în montările care se fac cu fidelitate indicațiile autorului, în fiecare scenă, cele două părți, personajele ni se destăie evoluția lor. Dar în acest ultim caz e ca și cum am privi oceanul printr-un binoclu. Ohlopkov adus însă pe lama unui microscop o picătură din imensitatea oceanului. Apoi a repetat o picătură, cu picături captate de la adîncimi din ocean, la distanțe mai apropiate sau mai depărtate, din anotimpuri diferite pînă cînd gura cercetătorului s-a conturat definitiv în întindere de apă, cu toate particularitățile sale.

Unul sau mai multe din tablourile sale sînt consacrate diferitelor personaje și la unele momente-cheie din desfășurarea acțiunii au avut spectacolele „Valia”, „Serghei”, „Serdjuk”, așa cum am avut și la București, al morții lui Serghei etc. Piesa Arbuzov a căpătat astfel proporții noi, prințătoare și mai profunde, pînă la distanța simbolică. Pentru că toate aceste „scenări” ar fi fost posibile fără capacitatea regizorului de a proiecta în simboluri unele episoade ale vieții și unele momente din existența eroilor. A folosit în acest scop jecurii de cor, jece atunci cînd Valia și Viktor își rostesc gândurile), intervențiile corului (cu

LEV SYERDLIN:

Artist al poporului al U.R.S.S.

Roluri preferate...

În cariera mea teatrală și cinematografică au existat multe roluri și dintre cele mai diferite. Aș putea afirma că am redat pe scenă și pe ecran toată gama sentimentelor umane, că am trăit mari bucurii și dureri, că am înfrunghiat cele mai diferite caractere. Ceea ce am urmărit întotdeauna să comunic spectatorilor a fost marele adevăr al vieții, să-i fac să ri împreună cu eroii, să plîngă odată cu ei, să-i compătămească sau să-i condamnă.

Cinematografia m-a atras încă din prima tinerețe. N-am să uit niciodată rolul meu de debut, când m-am aflat pentru prima oară în fața unui aparat de filmare. Era în 1924, în epoca filmului mut. Filmul se numea „Pe urma cea bună”, iar eroul era un flăcău curajos, un comsomolist. În cele aproape patru decenii care au trecut de atunci, am interpretat 27 de roluri în filme. Un amănunt interesant este că fiecare regizor vedea în înfățișarea mea trăsături specifice diferitelor popoare. De aceea și eroii mei sînt cînd azerbaidjeni ca Iusuf din comedia „Pe malul celei mai albastre mări”, cînd kazahi ca Baizapartizanul, cînd uzbeki ca emirul din Buhara, cînd japonezi asemeni colonelului Usijima.

Deși activitatea în teatru îmi răpește mult timp, nu mă pot hotărî să renunț la cinematografie, care mă pasionează și astăzi tot

atît de mult ca în prima tinerețe. Am terminat nu de mult, în regia lui Leonid Lukov, filmul „Două vieți” unde interpretez un rol negativ — profesorul Bîroz-din, un dușman al Revoluției. Înainte de a pleca în turneu în România am filmat de asemenea în rolul unui colonel pensionar, eroul principal din „Pietricele multicolore”. E un film interesant care pune față în față două generații: generația vîrstnică a făcut și face totul pentru ca tineretul să poată trăi frumos.

Evident însă, activitatea mea de bază se desfășoară pe scenă.

Sînt actori care atunci cînd trebuie să vorbească despre rolul cel mare, despre rolul preferat, obișnuiesc să spună că el aparține viitorului, că nu au avut încă prilejul să-l întâlnească. În cariera mea teatrală au fost multe roluri interesante. Preferințele mele înclină spre două dintre personajele cărora le-am dat viața scenică. Este vorba despre directorul din piesa cu același titlu a dramaturgului Alioșin și despre personajul Kosogorov din piesa fraților Tur: „Evadare din noapte”. Rolul scriitorului Kosogorov este foarte complex și mă pasionează cu atît mai mult cît destinul său este inspirat de destinul scriitorului Kuprin, care a tinjît mulți ani departe de patrie și s-a întors să moară pe pămîntul natal. „Evadare din noapte” este un spectacol de largă respi-

rație și regret că din cauza unor probleme tehnice privind montarea decorurilor el n-a putut face parte din repertoriul acestui turneu (lucru valabil de altfel și pentru spectacolul cu „Hamlet”).

Vorbind despre eroii preferați, tin să subliniez că în rîndul lor ar putea fi incluși și alții aparținînd viitoarelor mele roluri. Lucrez astfel cu multă plăcere la descifrarea personajului Iaroslav, inimosul om de știință care zboară în alte planete, eroul principal al piesei „Faust și moartea”, serișă de dramaturg ucrainean Levada. Mă gîndesc de asemenea cu multă dragoste la viitorul meu rol — regele Lear din tragedia lui Shakespeare, a cărei montare va începe în curînd la teatrul nostru în regia lui Nikolai Ohlopkov.

EDUARD MARTEVICI:

O adevărată academie de formare a unui actor

Acum doi ani, după absolvirea școlii teatrale, am fost invitat să lucrez atît la Teatrul Mic cît și la Teatrul Maiakovski. Era o mare cinste pentru mine să fac parte din colectivele unor teatre de asemenea prestigiu. Am optat pentru Teatrul Maiakovski, pe care-l socotesc o adevărată academie în formarea unui actor. Deși e abia a doua stagiune de cînd mă aflu la acest teatru, mi s-au încredințat roluri extrem de interesante: Hamlet și Serghei din „Poveste din Irkutsk”.

Începuserăm să vizăm la rolul lui Hamlet de cînd l-am văzut în acest rol pe actorul Evgheni Samoilov, artist al poporului al R.S.F.S.R. Este un spectacol care-î înalță deopotrivă pe spectatorii și pe actor. Hamlet este conceput de mine ca un simbol al răzvrătirii tinereții pure și intransigente,

însuflețită de înalte idealuri umaniste, împotriva a tot ceea ce ăntinează, înjosește și încătușează ființa omenească.

Pe alt plan, o invitație la puritate constituie și mesajul celuilalt personaj pe care-l interpretez — Serghei din „Poveste din Irkutsk”. Se spune că i-am insuflat lui Serghei o notă de romantism. Am conceput acest personaj ca un om contemporan. Aprofundându-î trăsăturile, am căutat să relev însă în erou acele calități ce vestesc pe omul de mine. Viața lui Serghei, faptele lui, înalțul său ideal moral, sînt un exemplu și un îndemn adresat tinerețului de a fi sincer, curat, de a-și găsi locul în viață, în societate.

MAXIM STRAUH:

Artist al poporului al R.S.F.S.R.

Pe scenă — omul zilelor noastre!

În scurtul timp petrecut în frumoasa dumneavoastră capitală am căutat să folosim fiecare seară liberă pentru a viziona spectacole teatrale. Mărturisesc că teatrul românesc mi-a oferit o mare satisfacție. Este un teatru optimist, pitoresc, în care încremătă dragostea de viață, în care actorii merg spre trăirea caldă și autentică.

Din spectacolele văzute și din discuțiile cu oamenii de teatru romîni am constatat aceeași continuitate trîmțind spre găsirea formelor celor mai elocvente de expresie, spre aflarea acelor mijloace care să răspundă în cea mai mare măsură conținutului de idei, mesajului artistic, atmosferii fiecărei lucrări dramatice — trîmțind bine cunoscută și celor de la teatrul nostru. Ca și Teatrul „Maiakovski”, ca și celelalte teatre sovie-

tate, colectivele dumneavoastră teatrale acordă predilecție pieselor cu problematică contemporană. În cariera mea actoricească, am

întîlnit de multe ori eroi ai timpului nostru, îndeosebi ro-

luri de caracter printre care se numără Zverkolkin din piesa lui Leonid Leonov, „Un om obișnuit”, muncitorul Rubincik din „Ulita bucuriei” și alții. Dar rolul cărui i-am dăruit toate posibilitățile mele interpretative, întregă mea putere de convingere este, după cum știți, rolul lui Lenin, un rol foarte dificil și de uriașă răspundere, pentru că el reconstruie chipul conducătorului Revoluției proletare, cu care se mindrește întreaga omenire.

Se obișnuiește ca un actor să-î împărtășească planurile tinînd de viitorul apropiat sau depărtat. Nu pot satisface această curiositate firească a cititorilor dumneavoastră, deoarece în momentul de față nu pregătesc vreun rol nou. Îmi consacrî tot timpul unui volum de memotii despre oamenii de artă pe care i-am cunoscut și cu care am colaborat îndeaproape — Meyerhold, Maiakovski, Eisenstein.

Vreau să închei exprimîndu-mî întreaga mea recunoștință față de spectatorul român, atît de viu și de sensibil.

SVETLANA MIZERI:

De ce o iubesc pe Valia

Roluri ca acela al Valiei din „Poveste din Irkutsk” sînt roluri pe care și le dorește, la care visează fiecare actriță. Aceste roluri te solicită, ca să spun așa, total, fac apel la temperamentul, la sensibilitatea, inteligența și fantezia actorului. Te trezești deodată într-o stare permanentă de alarmă și simți nevoia să faci ca sufletul tău să vibrez pe scenă asemenea unui clopot, iar spectatorul să poată percepe fiecare vibrație: sunetele joase, tragice din momentele solemne ale vieții, sunetele catifelate, cristaline din clipele de duioșie ca și vibrațiile stridente sau tăcerile apăsătoare. Acestea sînt simțămîntele pe care le-am trăit după prima lectură a „Poveștii din Irkutsk”, această dramă filozofică contemporană de o simplitate măreață. Aceleași simțămîntele le-am re trăit apoi la fiecare repetiție și la fiecare spectacol. Trebuie să mărturisesc că o iubesc pe Valia și aștept cu nerăbdare serile cînd o regăsesc în spectacol. Pentru ce o iubesc? Mai întîi fiindcă este un om cu un des-

tin atît de greu, care a suferit, un om cu suflet nobil, bogat. Gorki și Makarenko au de-

monstru că pînă și în oamenii aflați la fundul societății există

undeva ascuns în cutele cele mai adînci ale sufletului un filon de aur. Anumite împrejurări au acoperit cu o crustă de indigență tot ceea ce au ei mai bun. Îndepărtează însă această crustă și vei descoperi adevărata lor înfățișare interioară. E uimitor să ați ce curățenie sufletescă, ce mindrie se ascunde în acel om pe care l-ai socotit ușuratic ori mîrșav. În viața acest lucru se face cu durere, presupune un efort deosebit, un curaj de care nu toți oamenii sînt capabili. Dar efortul acesta merită să fie făcut. Așa cum a făcut-o flăcăul minunat care e Serghei Serioghin. Dragostea lui mare, sinceră, puternică, a topit tot ceea ce înțina frumusețea și distrugea armonia sufletescă a Valiei.

Despre acest adevăr vreau să-î conving pe spectatorii „Poveștii din Irkutsk”. Vreau ca ei să înțeleagă fiecare treaptă din drumul greu pe care-l străbate eroina, de la Valka cea flustrătecă la membrul unei brigăzi de muncă comunistă. Vreau s-o înțeleagă și s-o iubească pentru că un asemenea om are nevoie și merită să fie iubit.

Paul Granea

Să aruncăm o privire în laboratorul de radiobiologie. Animalelor li se inoculează izotopi radioactivi ai fosforului. Cercetind țesuturile animalelor supuse radiației, biologii studiază rolul regulator al sistemului nervos central în metabolism.

Capitala reflexelor condiționate

Oamenii de știință din întreaga lume numesc Institutul de fiziologie „I. P. Pavlov” din Leningrad „capitala reflexelor condiționate”. Intr-adevăr, întregul institut, uriașa lui clădire de pe cheul Makarov împreună cu numeroasele laboratoare din satul Pavlovo (fostul Koltuși) cit și cele două muzee (locuința lui Pavlov și Muzeul evoluției sistemului nervos) formează un oraș.

E adevărată și afirmația că acest complex este o capitală deoarece institutul constituie fără îndoială un centru al activității științifice desfășurate de urmașii marelui fiziolog rus răspândiți în întreaga lume.

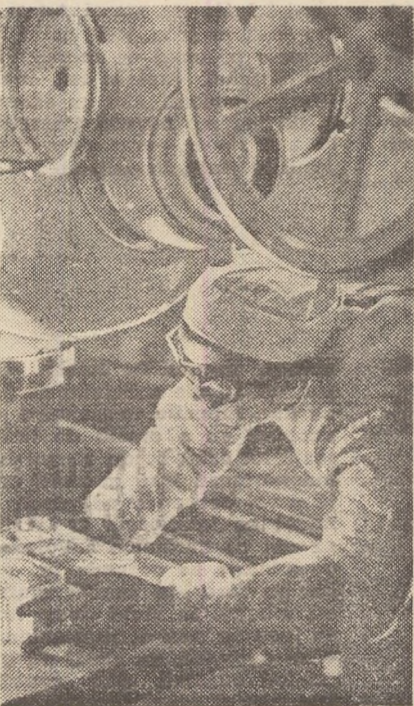
Atât știința cit și viața datorează multe lucruri lui Pavlov și discipolilor lui. Cu toate acestea n-am vizitat „capitala” pavlovistă ca să privim spre trecutul ei glorios ci cu intenția de a cunoaște noile cercetări de aici.

Iată câteva din ultimele lucrări ale institutului.

Profesorul F. P. Maiorov, unul din puținii oameni de știință în viață care au avut prilejul să lucreze împreună cu Ivan Petrovici, ne-a declarat:

— Procesul de inhibiție, elaborat de academicianul Pavlov a constituit multă vreme piatra de încercare pentru fiziologi. Chiar Ivan Petrovici l-a numit „o problemă afurisită”. Astăzi științele înrudite: biochimia, electrofiziologia și radiologia ne ajută să rezolvăm această problemă dificilă. Tocmai aici, la hotarul dintre biologie și celelalte științe se petrece fenomenul cel mai interesant și promițător pentru cercetători.

Laboratorul de genetică experimentală, condus de doctorul în științe biologice V. K. Krasski, studiază problema modificării dirijate a sistemului

Tratament cu substanțe radioactive. Tehniciana L. Lazareva minuind iunul de cobalt

nervos superior. Experiențe interesante au fost făcute pe cobai. Sistemul nervos a patru generații a fost supus unui antrenament special. S-a dovedit că mobilitatea proceselor nervoase la indivizii care s-au născut după experiențe efectuate pe cobaii-părinți este mai mare decât la cobaii obișnuiți. Această însușire a celulelor scoartei ce-

rebrale apare încă la prima generație și se consolidează la următoarele.

Experiențele au confirmat teza lui I. P. Pavlov conform căreia actele instinctive se pot forma datorită reflexelor condiționate. Laboratorul de fiziologie a animalelor inferioare a aplicat această teorie în avicultură. Se știe că găinile dorm o singură dată în 24 de ore. Dar li se poate crea un reflex condiționat pentru două perioade de somn pe zi. Schimbându-li-se regimul, crește și capacitatea de a oua mult.

Un grup de savanți de seamă studiază problemele cu aplicație terapeutică ale fiziologiei. Profesorul V. G. Baranov, șeful laboratorului de fiziologie a vîrștelor, caută calea de influențare asupra modificărilor patologice ale activității nervoase în timpul îmbătrînirii. La rîndul său, profesorul A. Soloviov studiază influența sistemului nervos asupra fiziologiei digestiei.

Cercetările care se desfășoară la Koltuși sint strins legate de cerințele arzătoare ale practicii. Aici vin să-și facă aspirantura tinerii lucrători științifici din republicile unionale sovietice, ca și oameni de știință din țările de democrație populară. De asemenea vin specialiști din Anglia și S.U.A. După cum se știe, în aceste din urmă țări se înmulțesc îngrijorător de mult bolile psihice, și psihiatria întemeiată pe baze idealiste — freudiste — nu le poate face față.

A. Uzlian

microscop

Cărți sonorizate

Vreme îndelungată, oamenii de știință din diferite țări au studiat posibilitatea creării unei aparaturi care să permită celor ce și-au pierdut vederea să citească singuri. La Kiev s-a deschis recent un atelier pentru sonorizarea cărților. Aceasta se face cu ajutorul magnetofonului „Dnepr-11”. Au fost înregistrate astfel pe bandă de magnetofon „Istoria Partidului Comunist al Uniunii Sovietice” precum și numeroase opere ale lui A. Pușkin, V. Korolenko, A. Tolstoi, M. Șolohov și L. Sobolev.

Căldură tropicală la comandă

Un grup de cercetători armeni au elaborat o metodă originală de accelerare a procesului de uzură a materialelor cu ajutorul intensificării radiației solare. După acest procedeu, a fost proiectată o helio-instalație, care reproduce clima tropicală. Datorită noii instalații, se reduce de cinci ori termenul de probă al cauciucului, lacurilor, polimerilor și al unor materiale izolatoare și de protecție. Proba se face pentru a se determina calitățile de exploatare a lor. În felul acesta se grăbește și introducerea lor în producție.

Atomul — în agricultură

În mod obișnuit, pentru a măsura umiditatea solului trebuie luată o probă de pământ pentru uscare. Această operațiune durează mult. Noul aparat „I. V. P. 64”, realizat de specialiștii sovietici, permite măsurarea umidității solului fără luarea de probe pentru uscare. Se știe că pătrunderea razelor gamma în sol este legată de gradul de umiditate a pământului. Acest fenomen a stat la baza noului aparat.

Cunoscînd cantitatea inițială de umezeală din sol — care se stabilește o dată într-un sezon sau într-un an — se poate măsura cu ajutorul aparatului „I.V.P. 64” umiditatea solului în orice moment. Operațiunea durează doar 1—2 minute.

Atletul mecanic

De fiecare dată cînd traseul unei conducte în construcție ajunge la o cotitură, intervine operațiunea de indoire a țevilor, operațiune care necesită un volum mare de muncă. Pentru a ușura munca lucrătorilor ocupați cu aceasta, biroul de construcții „Gazstroimașina” a realizat o instalație care execută operațiunea de indoire a țevilor la rece. Mășina „U.G.T.” îndoiește fără prea mare efort țevi de oțel cu grosimea pereților de 9 mm și diametrul de 0,82 m. „U.G.T.” poate fi pornită cu ajutorul unui motor „U.D.-2” de 8 c.p.

O nouă enigmă astrală pe cale de a fi elucidată

RADIO-LOCAȚIA PLANETEI VENUS

După cum a devenit cunoscut, oamenii de știință sovietici au reușit să realizeze radiocontaktul cu planeta Venus. Este un succes cu atât mai semnificativ, cu cît în anii 1958—1959 savanții din S.U.A. și Anglia au încercat și ei să realizeze un contact radar cu planeta Venus. Din cauza aparaturii, au existat însă anumite incertitudini în ceea ce privește interpretarea radioecoului recepționat cu prilejul experiențelor amintite.

Performanța savanților sovietici, însă, este indiscutabilă și în prezent se cunosc multe dintre datele ei caracteristice. Astfel, se știe că radiocontaktul cu planeta Venus a fost realizat atunci cînd distanța Pămînt-Venus a fost de circa 40 milioane de kilometri, distanță minimă între aceste două planete. Undele radio-electrice ale emițătorului radio aveau o foarte mare putere, 250 kW, pentru steradian, iar ecolul radio de pe întreaga suprafață a planetei era de circa 15 wați. Aparatele sovietice au fost de 5 milioane de ori mai puternice decît acelea folosite în 1946, cînd s-a realizat primul contact radio cu un corp ceresc și anume cu Luna. Sensibilitatea sporită a aparaturii sovietice a înregistrat schimbarea frecvenței semnalelor folosite, modificările produse de mișcarea suprafeței planetei Venus și pe baza acestor înregistrări au fost deduse, cu mai multă precizie, unele date în legătură cu rotația planetei.

Iată acum cîteva amănunte despre ceea ce am numit pînă acum radiunde. Acestea călătoresc cu 300.000 de kilometri pe secundă. Atunci cînd Venus se află foarte aproape de Pămînt, radiundele, după ce se reflectă pe suprafața planetei Venus, se reintorc la noi după 4 minute și 40 secunde. Prin măsurarea exactă a timpului care este necesar radiundelor pentru a ajunge la Venus, se obține și distanța Pămînt-Venus. Mai mult decît atît, prin intermediul unor calcule derivate, se obține și distanța Pămînt-Soare. Cu ajutorul radiundelor, se poate stabili mult mai precis ceea ce am putea numi metrul ceresc, pe care

se bazează toate determinările de distanță din astronomie.

Pînă în urmă cu cîtva timp, cu ajutorul diferitelor metode astronomice și ca urmare a muncii mai multor generații de astronomi, a fost determinată distanța Pămînt-Soare, cu o aproximație de 30.000 km. Aproximația este foarte mare și, din această cauză o rachetă trimisă spre Venus putea trece pe lingă planetă. Se înțelege că rezultatul ar fi fost dezastuos pentru o rachetă destinată avenisizării Acum, însă, se va putea determina distanța Pămînt-Soare cu o aproximație de numai 8 kilometri. Chiar de pe acum, savanții sovietici au stabilit că distanța medie Pămînt-Soare este de 149.450.000 km. (cu o aproximație sub

5.000 km.). Cifra acceptată pînă astăzi de lumea astronomică era de 149.400.000 km. O diferență deci de 50.000 km. Astfel de măsurători trebuie repetate pentru a se micșora eroarea posibilă și a se ajunge la cunoașterea precisă a metrului ceresc.

Din analiza lărgirii liniei spectrale a semnalului radio, — lărgire produsă de mișcarea suprafeței planetei — oamenii de știință sovietici au ajuns la concluzia că viteza de rotație a planetei Venus este de circa 240 ore, sau zece ori pămîntești. Cunoașterea duratei de rotație a planetei Venus este un element esențial pentru determinarea condițiilor fizice de pe suprafața misterioasei planete.

Intr-adevăr, dacă Venus se îndreaptă mereu cu aceeași față către Soare și durata de rotație a planetei ar fi egală cu cea de revoluție, atunci pe fața veșnic luminată de soare ar fi o temperatură extrem de ridicată (cîteva sute de grade), iar pe partea întunecată o temperatură apropiată de zero absolut (— 273 grade). Acum cîtiva ani, s-a descoperit și o emisie de radiunde a planetei, care au luat naștere din cauza puternicelor descărcări electrice din atmosfera ei. Intensitatea acestor unde poate fi determinată de temperatura mare de pe suprafața planetei. Printre fenomenele care au dat naștere enigmei din jurul acestei planete, se află și recunoașterea vaporilor de apă în atmosfera ei.

Una din căile pentru dezlegarea acestor enigme este explorarea cu ajutorul undelor radioelectrice. De aceea, succesele recente ale științei sovietice sint extrem de importante. Nu este exclus ca în curînd să se schițeze o hartă a planetei Venus, cu ajutorul radiundelor. Aceasta vor fi emise fie de pe Pămînt, fie de pe bordul unei stațiuni interplanetare, care s-ar apropia foarte mult de Venus și ar obține imaginea radar a planetei. Imaginea va fi retransmisă pe Pămînt prin televiziune. Aparatură spectroscopică specială vor detecta radiațiile planetei pentru a descoperi natura mărilor misterioase și a atmosferei ei. Magnetometrele vor măsura cîmpul magnetic al planetei și vor evidenția existența unor eventuale zone de radiațiuni, ca acelea descoperite recent în jurul planetei noastre.

Radio-contactul cu planeta Venus, realizat de savanții sovietici, va netezi călătoria astronautilor spre această planetă.

Prof. univ. Călin Popovici

EVDOKIA

Povestea unei femei obișnuite

FILMUL

Pe ecranele Capitalei

CERUL BALTICEI

Epopeea Marelui Război pentru Apărarea Patriei, eroismul de masă și sacrificiile oamenilor sovietici în lupta împotriva invadatorilor germani, oferă mereu cinematografiei un bogat izvor de inspirație. Filmul „Cercul Baltice”, realizat după scenariul scriitorului sovietic Nikolai Ciukovski, care la rândul său are la bază romanul cu același nume, redă într-un mod deosebit de vibrant imagini din eroica apărare a Leningradului.

„Trupele hitleriste sînt la porțile Leningradului. Pe un drum ocolit, supus în permanență

în a fost pilot în aviația civilă, nu cunoaște aparatele militare și îi lipsește experiența luptelor aeriene. Dar Lusia devine repede un admirabil pilot de vânătoare.

Cele șase avioane ale escadrilei au de înfruntat un dușman superior numeric. Zilnic, ridicindu-se la mii de metri înălțime, aviatorii sovietici, dînd dovada de un eroism fără seamăn, își îndeplinesc cu mult spirit de sacrificiu misiunea de luptă.

Imaginile din Leningradul asediat, în care nu numai bărbații, ci și femeile, bătrînii sau copiii simt răspunderea pentru apărarea orașului sînt realizate cu multă autenticitate. Apărarea orașului este oglindită deosebit de pregnant în secvențele care înalțăsează luptele aeriene ale escadrilei pe cerul Balticeii. Numeroase sînt momentele cînd personajele rostesc puține cuvinte, lăsînd să vorbească de la sine desășurarea dramatică a evenimentelor.

De fiecare dată cînd echipajul escadrilei înregistrează lipsa unui tovarăș, căzută în luptă, cei rămași în viață își manifestă și mai ferm hotărîrea de a lupta și a învinge. Moartea eroică a aviatorilor Beisetov și Cepelkin și a comisarului Kabankov duce la scăderea efectivului escadrilei, dar nu și la diminuarea capacității ei combative.

O coloană de autocamioane, încărcate cu provizii și muniții cu destinația Leningrad, trece peste lacul înghețat Ladoga. Escadrila are misiunea să apere coloana de eventuale atacuri ale aviației dușmane. Deasupra cîmpului alb de zăpadă și gheață bravii aviatori se angajează în luptă. De data aceasta își găsește moartea comandantul subunității, căpitanul Rossolin. În locul lui, maiorul Lusia preia comanda escadrilei a cărei luptă va continua pînă la înfrîngerea definitivă a dușmanului.

Dragostea față de patrie și eroismul neînfricat al poporului sovietic — iată în esență, tema filmului „Cercul Balticeii”.

Ilie Popescu

Actrița Eve Kivi în „Cercul Balticeii”

nență tirului artileriei, doi ofițeri sovietici reușesc să ajungă în orașul asediat. Urmărind drumul celor doi militari, obiectivul aparatului de filmat surprinde pregătirile făcute pentru organizarea apărării. Paralel cu mișcările trupelor sovietice în vederea respingerii sau anihilării atacurilor armatei germane, locuitorii orașului muncesc la fortificarea punctelor de rezistență mai importante, sau iau măsuri pentru protecția valoroaselor opere de artă.

Unul dintre cei doi ofițeri, maiorul Lusia, este repartizat la o escadrilă de vânătoare. Căpitanul Rossolin, comandantul subunității, îl primește cu oarecare neîncredere, căci Lu-

Cinești din 13 țări lucrează la:

„O zi din viața unui tînăr”

Cinești din treisprezece țări — Uniunea Sovietică, Bulgaria, Franța, Italia, R. D. Germană, și R. F. Germană, China, Cehoslovacia, Uruguay, Japonia, Ungaria, Cuba și R.P.D. Coreeană — conlucrează la realizarea unui documentar de lung metraj care se va numi „O zi din viața unui tînăr”. Filmul este realizat din inițiativa Consiliului Mondial al Păcii și își propune să prezinte

momente din viața pașnică a tineretului din diferite țări ale lumii.

Eroul secvențelor turnate în Uniunea Sovietică este locotenentul major Viktor Demidov. Regia aparține lui Iuri Ozarov (autorul filmelor „Fiu”, „Arena celor curajoși”, „Kociubei”, „Furtună”). Scenariul este scris de G. Mdivani.

Din relatările făcute de regizorul Ozarov într-un articol apărut recent alăm că partea sovietică a filmului va reconstitui o întâmplare adevărată petrecută la Leningrad în ziua de 23 decembrie 1960. În ziua aceea, constructorii care lucrau la renovarea unei clădiri de pe strada Marat găsită implintată în zidul ei un obuz. Timp de optsprezece ani obuzul, rămas acolo încă din timpul blocadei Leningradului, amenințase neștiut de nimeni viața locatarilor.

Constructorii au anunțat îndată comandamentul militar. Locotenentul Viktor Demidov s-a oferit să extragă obuzul și să-l facă inofensiv. Clădirea a fost izolată, iar locatarii ei evacuați. Cățărîndu-se pe schele pînă la etajul șase Demidov a început să îndepărteze cu extremă prudență tencuiala și cărămizile din jur. A lucrat așa, cu încordare, mai bine de o oră și jumătate. Orice mișcare greșită putea provoca explozia. Cu obuzul în mîini, locotenentul a coborît apoi schelele și s-a urcat într-un automobil special care l-a purtat afară din oras. Acolo, într-un loc neprimejdios, el l-a tăcut să explodeze.

Întîmplarea aceasta nu este un lucru neobișnuit pentru leningrădeni. Asemenea obuze și bombe neexplodate rămase din timpul războiului s-au mai găsit și continuă să fie descoperite. În ce-l privește pe tânărul locotenent Demidov, trebuie știut că a realizat pînă acum multe asemenea acte de curaj, care au salvat viața oamenilor.

La baza secvențelor noului film stă ideea luptei împotriva războiului, ideea înțelegerii și prieteniei între popoare.

ția își află fericirea și se întoarce acasă împreună cu soțul ei.

Viața familiei Cernișev se desfășoară pe ecran de-a lungul a treizeci de ani. În decursul acțiunii, frumoasa Evdokia, întruchipată de artista Liudmila Hiteaeva, se transformă din fetișcana de la început într-o femeie matură și apoi în bunică.

De ce tocmai Liudmila Hiteaeva? Multă lume a fost surprinsă de alegerea noastră. Ne-am obișnuit s-o vedem pe această actriță în roluri de caracter, interpretînd femei cu un temperament clocotitor,

Evdokia (L. Hiteaeva) și Evdokim Cernișev (N. Lebedev)

ea zvăpăiața Daria din „Pe Donul liniștit” sau Lușka cea malițioasă din „Pămînt desțelenit”. De data aceasta, e vorba despre un personaj cu totul diferit. Evdokia e un om rezervat, de o mare bunătate. Numai de două ori în viață cei din jur i-au putut vedea amărăciunea și durerea inconșolabilă: atunci cînd îl reîntîlnește pe Ahmed, bărbatul pe care-l mai iubea încă și în ziua cînd i se aduce vestea morții fiului ei.

Personajul Evdokiei a interesat-o foarte mult pe această mare actriță și a relevat, după părerea mea, noi aspecte ale talentului ei. Rolul soțului Evdokiei este interpretat de actorul Nikolai Lebedev. El a apărut pentru prima oară în filmul „Normandiei-Niemen”, și, recent, în „Contemporanul secolului” unde a deținut rolul principal.

Alegerea interpretelor pentru copiii Evdokiei a constituit cea mai mare dificultate. Căci pentru fiecare rol a fost nevoie de cite trei interpreți: copii, școlari și tineri.

Am fi foarte bucuroși ca spectatori să-i îndrăgescă pe eroii filmului la care colectivul nostru a lucrat cu atîta dragoste.

Tatiana Lioznova
regizorul filmului „Evdokia”

La Berlin s-a deschis o expoziție cu lucrări ale pictorilor scenografi din cinematografia sovietică. Expoziția cuprinde schite semnate de 43 de pictori. În afară de schite sînt expuse și numeroase păpuși — eroii producțiilor pentru copii ale studioului „Soyuzmultfilm”. După vizionarea exponatelor, la studioul „Defa” a avut loc o discuție despre tratarea temelor contemporane în cinematografie și despre rolul convenționalului în decorul cinematografic. La discuție a luat parte și V. Bogdanov, maestru emerit al artei din R.S.F.S.R., pictor scenograf al studiourilor „Mosfilm”, care a participat la organizarea și vernisajul Expoziției.

„Adio, copilărie!”

În viața fiecărui tînăr există un moment cînd trebuie să se gîndească serios la viață. Chenka, principalul personaj al filmului „Adio, copilărie!” lucrează la un birou al întreprinderii „Kievgaz”. Într-o zi, tînărului i se încredințează o misiune. Dar Chenka nu devine serios dintr-odată. Filmul redă povestea acestui băiat care încetul cu încetul își ia rămas bun de la porumbii de care se ocupa pînă atunci, descoperă relațiile umane, se maturizează.

Puțin cite puțin, simțul răspunderii și dragostea pentru Tania îl transformă pe adolescentul Chenka. După cum dragostea pe care mama băiatului, rămasă de mult timp văduvă, o poartă singuraticului Maxim Petrovici, o transformă pe această femeie care începuse să se simtă bătrînă. Ea își regăsește acum tineretea. În rolul mamei apare Valentina Teleghina pentru care a fost scris acest rol și care a participat la redactarea scenariului. În decurs de 25 de ani, Teleghina a jucat în peste 45 de filme. Noul rol constituie o mare reușită a actriței.

În film e multă lumină, mult soare, multă veselie și umor. Intregul film e optimist, pătruns de bucuria de a trăi ca și personajele sale.

Acțiunea se desfășoară la Kiev, pe străzile vechi și în noile cartiere, pe șantierele de construcții și chiar pe acoperișurile ca-

selor unde își petrec timpul băieții care cresc și dresază porumbii. Se simte că filmul a fost turnat fără trucaje. El a fost regizat de Iakov Seghel, coregizor al filmului „Casa în care locuiesc” și autorul „Primei zile de pace”. Operatorul Ilienko și-a riscat nu o dată viața pentru a turna exteriorul filmului. Ilienko, e student în ultimul an la Institutul unional de cinematografie, iar filmul „Adio, copilărie!” reprezintă lucrarea lui de diplomă.

Pentru rolul principal — Chenka — a fost ales Alexei Loktev, student în anul trei la Institutul de artă teatrală. Rolul infirmierei Tania, fata iubită de Chenka este interpretat de Svetlana Savelova. Svetlana a devenit cu totul întimplător actriță de cinema. A fost „descoperită” într-o farmacie din Sevastopol unde își făcea practica. După orele de serviciu fata urma un curs de balet. Svetlana e foarte grațioasă. Dar nu numai farmecul ei reține atenția spectatorului ci și sinceritatea jocului, simplitatea ei ca și simțul măsurii de care dă dovadă. fapt ce permite să i se prevadă un viitor fericit în cinematografie.

Filmul „Adio, copilărie!” este opera unui colectiv tînăr și a fost turnat în studioul din Ialta și în studioul Maxim Gorki din Moscova. Și poate tocmai această tinerete a creatorilor săi conferă filmului prospețimea și tineretea de care e străbătut.

Consfătuiri ale redacției „Veac nou” cu cititorii

Colectivul redacțional al revistei noastre continuă consfătuirile cu cititorii în diverse regiuni ale țării. Asemenea consfătuiri au fost recent organizate de Consiliul regional A.R.L.U.S. Galați și de Consiliul raional A.R.L.U.S.-Brăila.

Ambele consfătuiri au scos la iveală interesul crescând al cititorilor, atât pentru îmbunătățirea conținutului revistei noastre, cât și în ceea ce privește condițiile prezentării grafice. Totodată, participanții la discuții au subliniat unele lipsuri în munca desfășurată făcând propuneri prețioase privind îmbogățirea tematicii.

La Galați — unde consfătuirea a fost prezidată de prof. Ioan Brezeanu — mulți au fost cititorii care, înscriindu-se la cuvânt, și-au adus contribuția la o continuă îmbunătățire a revistei noastre. Au participat la discuții tovarășii Teofil Cindea, muncitor la fabrica „11 Iunie”, Gh. Gilea, funcționar la T.A.P.L., Mircea Spiridon de la serviciul difuzării presei, Alex. Roman, activist, Nina Grigoriu, de la administrația fluvială a Dunării de jos, dr. Mitrifa Cazacu, medic al policlinicii orașenești, Dumitru Zlătescu, funcționar la oficiul regional de investiții funciare, Florica Răduț, de la cooperativa „Higienea”, judecător I. Lupu și alții.

La Brăila — unde consfătuirea a fost prezidată de Nicolae Gîdea, vicepreședintele Consiliului orașenesc A.R.L.U.S. — au participat la discuții I. Roșu, secretarul Partidului raional, Petre Nicolae, tehnician, Const. Tibeică, de la Industria Sîrmei, A. Andrițoiu, de la regionala C.F.R., I. Matei de la I.C.B., Tănase Teodorescu de la „Laminorul”, prof. E. Postolache, ing. Petre Ionică, Gh. Ștefan, redactor la ziarul local „Înainte”, ing. Aurelia Vasile, F. Enăică, funcționar la „Navrom”, Traian Ionescu, director la I.C.B. și alții.

Vorbitorii au cerut revistei neîntrerupt contact cu terenul și anume, nu numai cu centrul de regiune dar și cu centrele raionale, comune etc. Au fost cerute de asemenea, o mai cuprinzătoare tratare a problemelor de cultură în general, o mai statistică redare a aspecte-

lor semnificative din poezia sovietică, materiale cit mai strins legate de viața tineretului sovietic, în special articole cuprinzând date documentare necesare activistului A.R.L.U.S. S-a accentuat asupra necesității unor materiale în ce privește mai ales experiența sovietică în diverse ramuri ale economiei și prezența Uniunii Sovietice pe arena internațională.

Reprezentanții noștri au mulțumit celor prezenți pentru participarea lor atât de însuflețită la discuții, pentru faptul cum au fost ridicate problemele referitoare la ridicarea nivelului publicistic al revistei noastre și pentru propunerile făcute în acest sens. În numele colectivului redacțional, ei și-au luat angajamentul de a traduce în practică, și aceeaștea în termenul cel mai scurt cu putință, cele mai multe din valoroasele propuneri făcute, dezvoltând mai departe progresele obținute și înlăturând lipsurile semnalate.

BUCUREȘTI

La Casa prieteniei

Și săptămîna aceasta, Casa prieteniei romîno-sovietice din Capitală a continuat să se prezinte în fața publicului bucureștean cu un bogat și variat program.

Dintre manifestările organizate spicuim conferința „Schimbări profunde în structura producției industriale a U.R.S.S.” din ciclul „Economia U.R.S.S. în plin avînt al construcției desășurate a comunismului”, simpozionul „Din realizările endocrinologiei sovietice” și un Jurnal de actualități sportive din U.R.S.S.

Pentru cei ce îndrăgesc muzica, Casa prieteniei a organizat un concert de muzică ușoară romînească și sovietică, iar pentru cinefilii o seară cinematografică intitulată „Ecranizări sovietice după opere celebre”, precum și proiecția filmelor artistice romînești și sovietice „Se-tea”, „Pîne și trandafiri”, „Doamna cu cățelul” și „Taina celății”.

Mai mult încă decît în alți ani, capitala Uniunii Sovietice cunoaște anul acesta o mare afluență de turiști străini, veniți din toate colțurile lumii. În fotografia noastră: un aspect obișnuit de pe aeroportul Vnukovo.

SCRISORI din U.R.S.S.

Vă scriem din Siberia

Vă scrie un grup de elevi din clasa 8-a din îndepărtatul oraș siberian Borzea. Dorim să corespondăm cu colegi din România.

GALEA IVAȘKEEVA,
ANNA ȘKOVA, LIUD-
MILA BELAMESTNOVA
Citinskaja obl., g. Bor-
zea, ul. Sovetskaia 126,
kv. 4.

Mă interesează viața poporului român

Mă interesează viața poporului român, munca și activitatea culturală desfășurată de oamenii minunați ai țării dv. Aș fi bucuroasă dacă aș putea corespondența cu un tînăr din R.P.R.

VI. MITUȘIN
Udmurtskaia A.S.S.R., g.
Sarapul—1 ul. Sverdlov-
skaia 21—22.

Doresc să am prieteni în România

Lucrez la fabrica de zahăr din Șepetovka și mă pregătesc să intru la un institut de învățămînt superior. Aș dori să am prieteni în România.

MARIA KALAUN
Hmelnițkaia obl., Șepe-
tovka, ul. Bogdana Hmel-
nițkovo nr. 24

Eroii reportajului nostru sînt oameni a căror vîrstă este cuprinsă între 53—71 ani.

Locul acțiunii — stadionul central „V. I. Lenin” din Moscova.

Alăturare destul de neobișnuită: 71 de ani și stadion... La vîrsta asta greu te mai hotărăști să iei drumul stadioanelor, chiar și ca simplu supporter. Și totuși...

Și totuși în reportajul de față este vorba de oameni între 53 și 71 de ani, care fac exerciții complicate de gimnastică, fără menajamente față de vîrstă, care joacă volei executînd plonșoane spectaculoase, patinează cu grație și siguranță, se iau voinicește la trîntă respectînd regulile stricte ale luptelor clasice și libere, înoată în toate stilurile, scriază, aruncă greutatea, sulita și discul, aleargă.

Ați putea spune că e vorba de o excepție. Da, dacă ar fi vorba de doi, patru, opt, douăzeci de oameni. Dar treaba asta o fac, numai în Moscova, mii de oameni. Și nu dintre cei care pot fi dați ca exemplu de vitalitate extraordinară. Sînt oameni foarte obișnuiți — cu părul împușinat și albit de ani, cu vederea slăbită, cu silueta îngroșată de timpul care s-a scurs, cu mișcări greoaie. Bătrîneii aceștia vin zilnic la Lujniki.

La Moscova li se spune pe scurt „ofepovți” (de la „ofp” — obșce-fiziceskaia podgotovka, adică pregătire fizică generală) de cuvîntul acesta s-a născut acum patru ani, cînd la Lujniki au fost create primele grupe de pregătire fizică generală. Atunci au pășit pentru prima dată pe porțile stadionului oameni pe care înainte — puteai să-ți dai numai în tribune — și nici acolo prea des — și pe care antrenorii nu i-ar fi numit nici în glumă sportivi.

Entuziaști ai culturii fizice, ei au hotărît să lupte împotriva bătrîneții nu cu ajutorul liniștei și al divanului, ci cu ajutorul mișcării, al spaliereilor de gimnastică, al bazine-

lor de înot, al mingii de volei. Iar cînd vestea că stadionul Lujniki și-a deschis larg ochii orașului, numărul grupelor de pregătire fizică generală a crescut vertiginos.

Azi, după numai patru ani, la stadionul Lujniki funcționează 120 de

În loc de cronică sportivă

„ȘI NOI SÎNTEM TINERI!”

asemenea grupe, care totalizează un număr de 3.500 de membri. Dar cifrele acestea sînt incomplete: pentru că exemplul marelui stadion moscovit a fost urmat și de alte staadioane din capitala Uniunii Sovietice și din alte orașe ale țării.

Să facem cunoștință cu citiva dintre eroii stadionului: Anastasia Andreievna Klein are 53 de ani, Irada Grigorievna Guseva 61, Elizaveta Fiodorovna Volkovskaia 64 și Ekaterina Alexandrovna Safonova 70 de ani. Ele sînt frunțile grupelor din care fac parte. În cei trei ani de cînd practică cultura fizică și sportul, starea lor generală s-a îmbunătățit simțitor. Iată ce și-a notat doctorul Boris Alexandrovici Savenkov, care le ține pe cele patru sportive cărunte sub strictă supraveghere medicală (mai-e oare nevoie să precizăm că întregul program al acestor grupe se desfășoară într-un

chip riguros științific, sub controlul sistematic și atent al unui corp medical specializat?).

„Acum trei ani cînd am făcut pentru prima dată cunoștință cu noile mele paciente, toate se plîngeau într-un glas de insomnie, nervozitate, oboseală nejustificată, de dureri de inimă. Toate aveau hipertonie. În anii aceștia am obținut rezultate admirabile. Acum trei ani A. A. Klein avea tensiunea 14,5/9, iar azi — 12/8, adică perfect normală; E. F. Volkovskaia avea tensiunea 16/9, iar acum 14/8. I. G. Guseva e o adevărată recordmană: tensiunea 15/7,5 iar E. A. Safonova, cu cei 70 de ani ai ei și-a făcut sie însăși un dar neprețuit: tensiunea de 15/9 pe care o are, ca urmare a perseverenței cu care s-a antrenat, poate fi învidiată și de unii oameni de 40 de ani. Și am mai obținut un rezultat de-a dreptul uimitor: măsurîndu-i ca de obicei pe pacienții noștri, am constatat că trei dintre ei — trei femei — au crescut cu cîțiva centimetri!”

După cum se știe, creșterea fizică a omului încetează cu mult înainte de ieșirea lui la pensie. „Misterul” este foarte simplu: ca urmare a exercițiului sistematic, țînuta acestor femei s-a îndreptat, ajutîndu-le să recîștige doi-trei centimetri în înălțime.

Dar dacă faptul acesta ar putea să pară întîmplător, neconcludent, există altele care nu mai lasă nici o îndoielă asupra utilității inițiativelor luate de colectivul stadionului central „V. I. Lenin”: în cei patru ani de cînd funcționează grupele de pregătire fizică generală, din atîtea sute de oameni care luptă cu medicilor, nici unul nu s-a plîns de o înrăutățire a stării sănătății. Într-o bătrînie acestia, care dau o minunată pildă de dragoste activă de viață, au tot dreptul să spună:

— Și noi sîntem tineri!

Iulia Scutaru

COSMICĂ

ORIZONTAL: 1) Planetă spre care savanții sovietici au lansat în ziua de 12 februarie 1961 o stație interplanetară. — Asemenea corp ceresc a fost creat și artificial. 2) Planetă care se găsește la 2.862.000.000 km de Soare și este de 69 de ori mai mare decât Pământul — Corp ceresc alelăuit dintr-un nucleu luminos, înconjurat de gaze și pulberi și cu o prelungire luminoasă în formă de coadă 3) Distanța unghiulară a unui punct de pe glob față de ecuator, măsurată pe meridianul care trece prin acel punct (pl.) — Ape! 4) Încărcate cu vapori de apă — Stele, planete 5) Ca lămiile — Pronume — Curcubeu mitologic 6) Localitate lângă Brașov — Magnetul busolei (pl.) — A apuca 7) Înăuntru — A se urca, a se înălța — Denumire familiară a rachetei sovietice care a aselenizat la 14 septembrie 1959. 8) Constelație boreală reprezentând unul din cele douăsprezece semne ale zodiacului — Care răsfrînge razele de lumină 9) Unul care a văzut și auzit — Întrebare — Cosmos 10) Aceea — Care se răspindește prin unde electromagnetice 11) Ren! — Fiecare din aspectele succesive pe care le ia Luna și unele planete, după poziția pe care o au față de Pământ și de Soare în cursul mișcării lor de rotație — În feerie! — Ai cui?! 12) Cosmică (pl.) — Strălucitor (franțuzism) 13) Vitejesc — Corp supus forței magnetice.

VERTICAL: 1) Au fost descoperiți și în Lună și după constatarea savantului sovietic Kozirev, chiar activi — Planetă aflată la 57.000.000 km de Pământ și pe care unii savanți întrevăd condiții de viață 2)

Diviziune în istoria Pământului — Cabina sau bordul navei cosmice „Vostok” lansată de Uniunea Sovietică în ziua de 12 aprilie 1961, care a transportat pe primul cosmonaut, Iuri Alexeevici Gagarin 3) Univers — Lucrează pământul — În Cosmos! 4) Unitate — Munca unui miner în timpul unui schimb — Fee (arh.) 5) 10 x 10 (pl.) — Lumină: de la orizont, înainte ca să răsară Soarele 6) Din miazăzi (pl.) — Traiectorie luminoasă, lumină (pl.) 7) Una lângă alta — În orice ipoteză 8) În acest loc — A răspîndi lumină — Înalt! 9) 1000 kg — Numele popular al planetei Venus 10) Semnale prin radio — Clară, precisă 11) În legătură! — Distanță între două puncte determinate — Iuri Alexeevici Gagarin 12) Pantaloni țărănești — Pirueta Pământului în jurul Soarelui 13) A tapeta — Traiectoria închisă a corpurilor cerești, fie ele naturale sau artificiale.

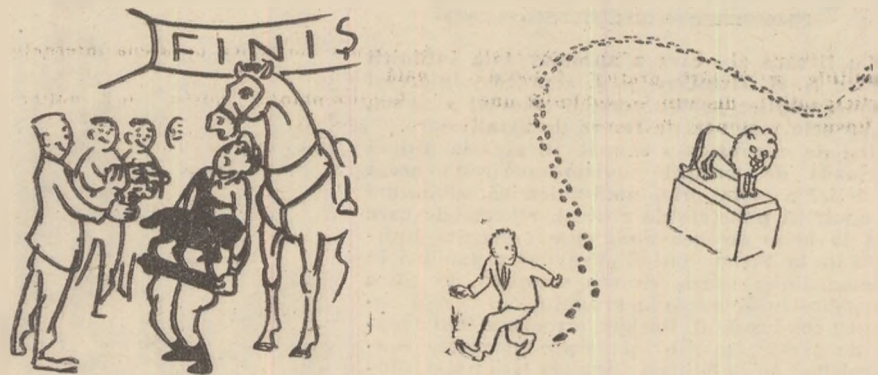
1	V	E	N	U	S		S	A	T	A	L	I	I
2	V	R	A	N	U	S		C	O	M	E	T	A
3	L	A	T	I	T	U	D	I	N	E	A	P	
4	A	C	V	E	H		A	S	T	R	I		
5	N	A											
6	P	R											
7	P	R											
8													
9	M	N	A										
10	A	I	A										
11	R	E											
12	T	R											
13	E	A											

Umor

Nehotăritul

desen de V. Petrov

Victorie grea
desen de A. Șer și I. Butirin

Pentru orice eventualitate
desen de E. Ruzibaev

La 7 iunie

Concurs special PRONOEXPRES cu premii suplimentare în bani și obiecte: 2 autoturisme (Volga și Skoda), motociclete, scutere, televizoare, frigider, aparate de radio și altele.

Se extrag 16 numere.

COVOARE „CARPAȚI”

de diferite dimensiuni

CUSATURI

pe motive secuiești

ARTICOLE DE CERAMICĂ

ARTICOLE DE ARTIZANAT

(Sculptură în lemn „Tisa”, în miniatură)

SOMIERE PLAPUMI

(cu fețe de mătase sau stambă)

produce și livrează din stoc

Cooperativa

OLTUL

Miercurea-Ciuc
str. Petofi Nr. 2

CEREȚI la magazinele alimentare produsele

I. C. I. L.

SUCEAVA

- UNT ÎN PACHETE (extra, superior și de masă)
- BRINZA TELEMEA de oaie și de vacă
- CAȘCAVAL „Muntenia”
- CAȘCAVAL dobrogean
- CAȘ PROASPAT de oi

CONSTANȚA • EFORIE
VASILE ROAITĂ • MAMAIA
TEKIRGHIOI • MANGALIA

Vizitatori!
Păstrați o amintire plăcută
de pe litoral, cumpărând

Bibelouri

și obiecte de artizanat
executate artistic pe motive locale

Se vînd prin punctele de desfacere
ale coop. „Drum nou” Constanța

**COOPERATIVA „DRUM NOU”
CONSTANȚA**

INCUBATOR PENTRU PREMaturi

PRODUS DE
INDUSTRIA TEHNICO-MEDICALĂ
București

Trei capitale comentează

INTILNIREA

N. S. HRUSCIOV - J. KENNEDY

Moscova

Cu fiecare zi care a apropiat data intilnirii dintre N. S. Hrușcirov și J. Kennedy, interesul opiniei publice pentru acest eveniment a sporit, luind cele mai variate forme de manifestare.

Ori de câte ori s-a ocupat, în această ultimă perioadă, de relațiile sovieto-americane, presa sovietică a evitat orice notă polemică, subliniind dimpotrivă punctele de contact, elementele care pot favoriza crearea unui climat propice intilnirii de la Viena. Astfel, „Pravda” a publicat în pagina întâia știrile despre primirea de către președintele Kennedy a grupului de ziaristi sovietici condus de B. Burkov, directorul noii agenții de presă „Novosti” și despre începerea convorbirilor de la Nijnaia Oreanda (Crimeea), dintre un număr de personalități americane din lumea universitară și de afaceri și un grup de intelectuali sovietici. Aceste convorbiri sînt, se știe, urmarea unei „mese rotunde” de același fel, ținută în S.U.A. acum câteva luni. Ecourile internaționale în legătură cu intilnirea de la Viena au fost publicate sub titlul: „Noi speranțe”. „Komsomolskaia Pravda” a găzduit în paginile ei impresiile culese în S.U.A. de un grup de tineri sovietici și însemnările lui Igor Filatov, solist al Ansamblului Moiseev, care face un turneu în cele două Americi. „Ogoniok” a acordat două pagini notelor de călătorie ale celebrului atlet Valeri Brumel, sub titlul „De la Manejul Leningradului la Madison Square Garden”.

În aceeași ordine de idei, poate fi semnalat și interviul acordat presei de Nikolai Tihonov, președintele Comitetului pentru apărarea păcii din U.R.S.S. „E mai bine să căutăm mijloacele de soluționare a problemelor litigioase în jurul unei „mese rotunde” decît să recurgem la arme, decît să continuăm experiențele cu bombe atomice — a declarat Tihonov.

Opinia publică sovietică are o unică și mare dovadă: ca intilnirea care va începe mîine să contribuie la destinderea încordării internaționale, la o mai bună înțelegere între cele două mari puteri — U.R.S.S. și S.U.A. — la deschiderea unor posibilități de reglementare pașnică a problemelor litigioase care dezbină lumea.

În cadrul pregătirilor pentru intilnirea de la Viena, observatorii occidentali din capitala sovietică au acordat o mare importanță dialogului improvizat și „neformal” pe care N. S. Hrușcirov l-a avut cu ambasadorul S. U. A., Llewellyn Thompson, în salonul pentru oaspeți al Palatului Sporturilor, după o reprezentație a baletului american „Revista pe gheață”. Avizi de amănunte, ziaristii occidentali acreditați la Moscova au ținut să sublinieze în corespondențele lor că N. S. Hrușcirov — care asista la spectacol împreună cu ministrul Culturii, Ekaterina Furțeva și cu locțiitorul ministrului de Externe, Vasili Kuznetov — l-a invitat pe Thompson în loja sa și l-a reținut apoi la cină, care a durat două ore. Întrebat de ziaristi ce s-a discutat în cursul convorbirii pe care a avut-o, ambasadorul american s-a mărginit să spună că „s-au discutat neformal probleme de politică internațională”.

Dar dacă Thompson a fost zgîrcit în explicații, un articol publicat în „Pravda” din 28 mai a.c. sub titlul „Înainte intilnirii de la Viena” și semnat „Jurnalist” ne îngăduie să tragem o seamă de concluzii asupra problemelor pe care opinia publică sovietică le socotește ca trebuind să-și găsească o rezolvare cît mai apropiată. Articolul enumeră printre aceste probleme în primul rînd pe aceea a dezarmării generale și totale, apoi pe aceea a lichidării rămășițelor celui de-al doilea război mondial în inima Europei, încheierea unui tratat de pace cu Germania și reglementarea statutului Berlinului occidental. El apreciază de asemenea că normalizarea relațiilor sovieto-americane ar avea o însemnătate excepțională pentru destinderea încordării internaționale.

Desigur, opinia publică sovietică nu uită nici o clipă că în S.U.A. există cercuri care s-au ridicat chiar împotriva ideii intilnirii de la Viena și personalități suspușe care au recomandat președintelui Kennedy să discute de „pe poziții de forță”. Dar oamenii sovietici socotesc că cei care se opun la înseninarea orizontului politic internațional și vor să vadă reinviind „războiul rece” sînt o minoritate. O minoritate ce nu va putea precumpăni pînă la urmă asupra numărului uriaș al celor care doresc din toată inima succesul intilnirii de la Viena.

Dumitru Hincu

Peisaj vienez

Viena

Ca în toată Europa, și la Viena primăvara a venit anul acesta cu intîrziere. Praterul și celelalte locuri de atracție ale orașului au rămas multe zile fără vizitatori. Dar în ultima săptămînă animația a crescut brusc. Hotelurile vieneze sînt asaltate de oaspeți: capitala Austriei a fost aleasă ca loc al primei intilniri dintre N. S. Hrușcirov și J. Kennedy.

În afara vizitelor tradiționale de protocol care vor fi făcute președintelui Austriei, Adolf Schärff, și de un dineu intim pe care acesta îl va oferi la 3 iunie la palatul Hofburg, programul nu cuprinde alte manifestări publice, pentru a lăsa interlocutorilor cît mai mult timp pentru convorbiri.

...În cele două hoteluri de pe Ringstrasse, unde locuiesc grupurile de consilieri și experți, la centrul de conferințe de presă de la Hofburg, unde ziaristii din toate țările și continentele așteaptă cu înfrigurare noutăți și emit tot felul de ipoteze, la cazarma din apropierea palatului Schönbrunn, unde sînt cazați reprezentanții presei mondiale, pretutindeni la Viena lumea este preocupată de intilnirea celor doi șefi de guverne.

Ziarele austriace de toate nuanțele politice au salutat intilnirea. Nimeni nu poate nega la Viena, ținînd seama de experiența Austriei neutre, posibilitatea realizării unei înțelegeri între Răsărit și Apus.

„Există temeuri, scrie ziarul „Kurier”, ca intilnirea dintre președintele S.U.A. și conducătorul guvernului sovietic, să exercite o influență hotărîtoare asupra desfășurării evenimentelor mondiale. Dacă participanții la intilnire vor găsi punctele asupra cărora este posibilă o înțelegere, conferința la nivel înalt la care vor lua parte și conducători ai altor state interesate va putea duce la destinderea reală a încordării și la asigurarea păcii...”

Cu toate că Austria are doar rolul de gazdă, influența opiniei publice austriace, ca expresie a voinței de pace a popoarelor, își face simțită prezența. Șuvoiul de scrisori și mesaje trimise zilnic ambasadelor U.R.S.S. și S.U.A., prin care vienezii solicită celor doi conducători să găsească un limbaj comun, nu conținește o clipă.

Vienezii au încredere. Ei își amintesc că prima vizită a lui N. S. Hrușcirov în capitala austriacă a fost încununată de succes. Prin ajutorul dat Austriei, Uniunea Sovietică a făcut mai mult decît un gest de bunăvoință față de o țară neutră. Ea a demonstrat că este gata să contribuie la întărirea păcii. Creșterea prestigiului și forței U.R.S.S. fac posibilă abordarea cu succes a problemelor litigioase, în cadrul primei întrevederi Hrușcirov-Kennedy. Intrucît îi privește pe austriaci, după cum a spus cancelarul Schärff, „ei vor face totul pentru ca discuțiile dintre cei doi oameni de stat să se desfășoare în cele mai bune condiții”.

Z. Florea

Washington

Înainte de a ajunge la Viena, președintele Kennedy a avut un program încărcat. La 29 mai a rostit un discurs la Boston, la 30 mai un altul la New York. Acum, la 1 și 2 iunie, Kennedy și soția sa sînt oaspeți președintelui de Gaulle la Paris.

În cuvîntările pe care le-a rostit înaintea mare-lui dialog, efortul principal al președintelui a fost bazat în special pe încercarea de a îndepărta tenția opiniei publice de la anumite lucruri neplăcute. Walter Lippman a remarcat într-un articol că „ploaia de vești proaste din Cuba, Laos și Alabama constituie desigur, un trist prelude la călătoria președintelui peste hotare”.

Va ține oare seama președintele de pulsul opiniei publice? Aceasta e întrebarea care revine cel mai des în aceste zile în discuțiile care se poartă aici. Doar în timpul campaniei electorale, Kennedy a promis de altea ori că va schimba politica externă ca și cea internă a S.U.A. Dar, după 140 de zile de la instalarea sa la Casa Albă, schimbarea se lasă încă așteptată.

Mulți comentatori americani subliniază că intilnirea de la Viena este chemată să ajute noua administrație americană în elaborarea unor țeluri de perspectivă în politica sa externă. După părerea ziarului „Washington Post and Times Herald”, această întrevedere trebuie să arate lui Kennedy „încotro suflă vîntul” și să ajute la reorientarea acțiunilor lui.

Ideea intilnirii între șefii guvernelor Uniunii Sovietice și Statelor Unite a fost sprijinită de numeroși lideri politici din Congres, Poporul american speră, a declarat liderul majorității din Senat, Mansfield, că intilnirea va fi folositoare „Urăm domnului Hrușcirov și președintelui Kennedy mult succes la Viena. Sperăm că ei vor reuși să discute într-o atmosferă neoficială unele dintre problemele importante și vor pune astfel bazele pentru rezolvarea lor și poate că cu timpul se va reuși să se găsească soluții echitabile care să asigure popoarelor din lumea întreagă realizarea speranțelor lor într-o pace justă.”

Liderii din Congres ai partidului republican au dat publicității în ajunul plecării lui Kennedy o declarație în care se spune: „Noi, liderii republicani din Senat și Camera reprezentanților, la fel ca și toți americanii, urăm succes președintelui Kennedy la întrevederea lui de la Viena cu premierul Hrușcirov”. Reluînd, însă, argumentele răstăflete ale adversarilor încordării internaționale republicanii nu s-au putut abține să nu propună președintelui ca acesta să-l avertizeze pe Hrușcirov că nu vor exista alte tratative pînă cînd rușii „nu vor da dovezi convingătoare de bunăvoință”. După cum se vede, anumiți congresmeni și senatori au început, măcar parțial, să așeze o orientare oarecum diferită de obișnuitele declarații care cîntău în struna războiului rece. Acest prim pas este, evident, determinat de presiunile opiniei publice care nu vrea să accepte pasiv politica „pe marginea prăpastiei”.

Oglîndînd starea de spirit care se manifestă tot mai limpede în opinia publică americană, revista „Business Week”, organul bine informat al cercurilor de afaceri din S.U.A. scrie:

„Președintele Kennedy intimpină greutăți nemăintîlnite în politica sa externă. El trebuie să facă față unui mai mare număr de probleme internaționale complexe și periculoase decît a trebuit să rezolve fostul președinte Eisenhower. Este evident că nici un mod de abordare de pînă acum nu este eficient. Nu încapă îndoială că ponderea noastră, în lume este mult mai mică decît o socotea majoritatea americanilor, în momentul venirii la putere a lui Kennedy”.

Aceste glasuri mai realiste predomină asupra celor care continuă să privească intilnirea de la Viena prin ochelarii negri ai N.A.T.O. Făcîndu-se purtătorul de cuvînt al cercurilor din S.U.A. care încearcă să meargă împotriva curentului, să împedice stabilirea unui acord între U.R.S.S. și S.U.A., Sulzberger, corespondentul ziarului „New York Times”, este nemulțumit, de pildă, de intilnirea de la Viena. Exprimînd, însă, păreriile politicienilor nemijlocit legați de N.A.T.O. și Pentagon, și care nu concep viața internațională fără „război rece”, Sulzberger și comp. se autoizolează.

Americanii simpli speră din adîncul sufletului că președintele Kennedy, intilnindu-se cu N. S. Hrușcirov la Viena, va vedea problemele păcii într-un spirit mai pozitiv decît cercurile pe care le reprezintă Sulzberger.

I. Manea